

BEKLENMİYEN BİR HADİSE

Caninin Tutulmasına Bir Gazete Sebep Oldu

Rumeli Ham Cinayetinin son safhası da bitti

Yümni Celâl Beyin Yaptığı Mühim Rol

Birkaç gün evvel gazeteler Beyoğlu'nda Rumeli hanında Evantiya adını taşıyan ihtiyar bir Rum kadınının, dairesinde ipele boğazından boğulmuş, ölü bulunduğunu haber verdiler. Çok geçmeden kadının Antuvan ile Pandeli isminde iki adam tarafından boğulduğunu anlaşıldığını da ilâve ettiler ve en nihayet katillerin tutulduklarını, ve Adliye'ye verildiklerini yazdılar.

Hiç şüphe etmiyoruz, bu hâdiseyi merakla okumuş, sonuna kadar takip etmişsinizdir. Fakat aynı zamanda da bu haberi veren gazetelerin kısa bir müddet sonra:

— "İşte yanlışlık var, Antuvan ile Pandeli'nin katil olmadıkları anlaşıldı. Asıl katilin Sokrat isminde biri olduğu meydana çıktı ve herif tutuldu."

Dediklerini okuduğunuz zaman eminiz, hayret etmiş:

Katil Sokrat adliye'ye getirilirken tesadüfen muharririmizle karşılaşılıyor

— Bu nasıl şey? diye düşünmüşsünüz. Fakat eminiz, işin iç yüzünü öğrenecek olursanız, bu hayretiniz bir defa daha fazla olacaktır.

Madam (Evantiya) ölü olarak bulunduğu zaman evvelâ (Antuvan) ile (Pandeli) siminde iki adamdan şüphe edildi. Bu adamlar Madam Evantiyayı en sonra ziyaret eden insanlardı. Fazla olarak kadından fena bir muamele görmüşlerdi. Kin ile hiddet ile bu cinayeti işlemiş olmaları

ihhtimali vardı. Alelhusus mücadele esnasında kadının ağzına tıkmış ve öldükten sonra o şekilde bırakılmış olan mendil (Antuvan)ın mendiline benziyordu. Binaenaleyh şüphenin uyanması tabii idi. İşte bu iki zatın tutulmalarının ve maznun olarak Adliye'ye verilmelerinin sebebi bundan ibarettir.

İkinci Safha..
İşin bundan sonra takibettiği

mecraya gelince, bu bir sinema romanına benzer, o derece garip, inanılmıyacak bir mukaddimesi vardır.

Bir Gazete..

Dikkat ediniz: Buraya kadar anlattığımız hâdiselerin gazetelerde uzun uzadıya anlatıldığı bir günün sabahında, Taksimde şoförler kahvesindeyiz. Karşımızdaki masada (Yümni Celâl) ismini taşıyan bir genç var, elinde de rumca bir gazete!

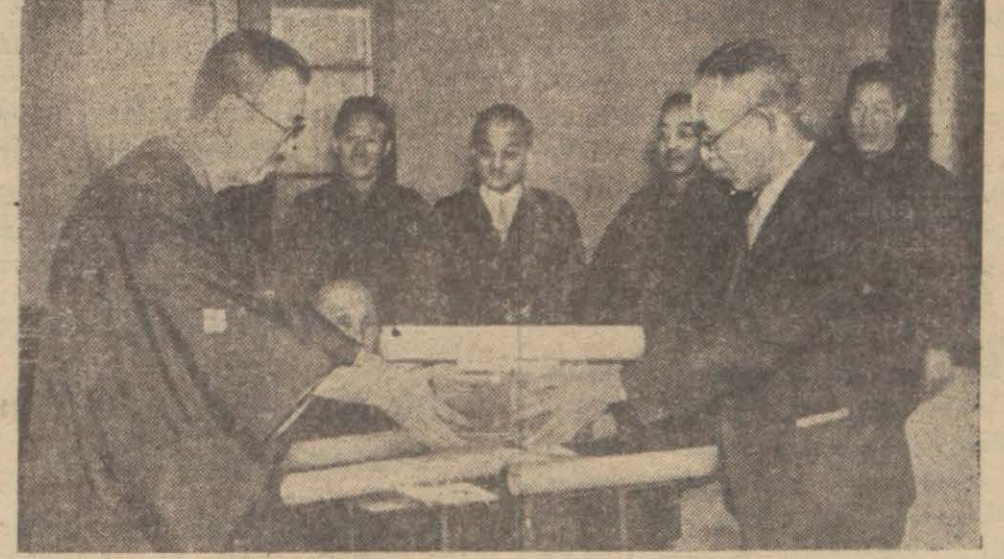
Bu genç az çok rumca bilir, (Devamı: 8 inci sayfada)

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler

Amerika'da Çalışan Japon Casusları

— 20 —

Yazan: . Berndorf

Japon casusu M. Ozaki Amerika'daki mağazasında

Nevyorkta oturan M. Ozaki isminde dir zat vardır. Bu adam Japonyalı bir tüccardır ve toptan Japon malları satar, hayatı çok sakindir. Amerikada iş gördüğü kimseler arasında mesleki namus-kârlığı ve yüksek ahlâkı ile

tanınmıştır.

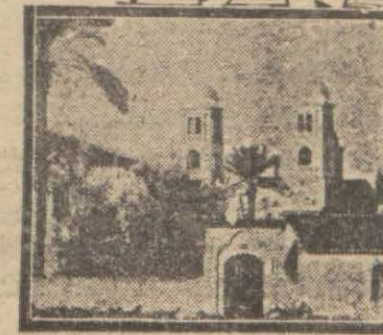
Amerikanın başlıca harp limanı olan San Diego şehrinde de tahminen otuz yaşlarında kızıl saçlı bir kadın yaşar. Endamı (Devamı 10 uncu sayfada)

Karadeniz Akdenize Selâm Gönderdi

Dün Öğleden İtibaren Samsun Demiryolu İşlemeye Başladı

Yukarda Samsundan, aşağıda Mersinden birer manzara

Dün sabah saat on biri çeyrek geçe Ankaradan bir tren kalktı. Doğru (Samsun) a hareket etti. Lokomotifin üzerinde:

— İlk doğru trenle Ankaradan Samsuna selâm! Cümlesi yazılıydı.

Yine dün Samsundan bir tren

kalktı, doğru (Mersin) e hareket etti. Lokomotifinin üzerinde: — Karadenizden Akdenize selâm! cümlesi vardı ve tren hareket ederken bütün Samsun bayram yapıyordu.

Bu iki fıkranın memleket hesabına ifade ettiği mana nedir? Dün (Baştarafı 10 uncu sayfada)

İran Baş Eğmedi

İngilizlerin Taleplerinde Haklı Olup Olmadığı Milletler Meclisinde Konuşulacak

İran Şahı Pehlevî Hz. ile İngiltere Kralı Beşinci Corç ve petrol kuyuları civarını gösteren İran haritası

15 kânunuevvel perşembe! Bu tarihte Şarkta kanlı bir muharebeye mukaddeme olmasa bile, bir kısım İran topraklarının İngiliz askeri tarafından işgaline

şahit olacağını zannedenlerin alandıkları anlaşıldı. Filhakika Tahran hükümetinin (Devamı 10 uncu sayfada)

Eski Borçlar Meselesi Halledildi

Paris, 15 (A.A.) — Osmanlı Dünyunu Umumiye Meclisi İdaresi, Pariste Türk hükümeti mümessilleri ile muhtelif memleketler hamillerinin murahhasları arasında prensip itibarile bir itilâf hâsil olduğunu bildirmektedir.

Bu itilâfname, Türkiyenin hissesine düşen borçlara ait faizlerin tesviyesine tekrar başlanılması hususunu derpiş etmiye müsait bulunmaktadır.

Maarif Vekâletine Zeki Bir Çocuk Takdim Ediyoruz

Beyşehir (Husust) — Şehrimiz Gazipaşa mektebinde şayanı dikkat bir zekâyâ malik 9 yaşlarında öksüz bir çocuk vardır. Bu çocuk, teneke ve tahta parçaları ve saat zembereği ile kereste fabrikasının bir nümunesini yapmış ve işletmiyede muvaffak olmuştur. Çocuğun yaptığı bu fabrika nümunesinin değerli taşları olan tavla zarları bir iki buğdayı kolaylıkla un haline getirmektedir.

Bu zeki çocuk bundan başka mektebin buhar makinesini de bir çay kutusu ve teneke parçaları ile aynen taklit etmiş ve işletmiştir.

Tasarruf ve Yerli Malları Haftası münasebetile güzel bir tatlı müsabakası tertip edildi. Resimde bu müsabakanın bir intibahı görüyorsunuz, tafsilâtını 9 uncu sayfamızda okuyacaksınız.

Halkın Sesi

Dünya Durmadan Karışıyor

Son günlerde siyasî ufuklarda yine şüpheli fırtına bulutları doluyor. Fransa ve İngilterenin Amerikaya olan borçlarından çıkan hâdise, İranın İngiltereye karşı, meşhur gaz kumpanyası imtiyazını feshetmek suretille harekete geçmesi üzerlerinde ehemmiyetle durulacak meselelerdir. Bu hususta fikirlerini yekladığımız kimseler diyorlar ki:

Selim Bey (Nişantaşı 27)

— Dünyada umumî harp ile başlayan sarsıntı el'an devam ediyor. Fakat herkes gölgesinden ko'ktuğu içindir ki yeni bir gürültü patlamıyor. Ancak bana öyle geliyor ki Fransa ile İngilterenin Amerikaya olan borçları büyük bir hâdise çıkaracak. Ne yapalım artık alıştık.

★

Ali Cemil Bey (Adliye memurlarından)

İngiltere ile Fransa Amerikaya bir oyun etmek için çırpınıp duruyorlar. Fakat ikisi de haklıdır. Bilâkis Amerikanın yerden göğe kadar hakkı vardır. Fransızlar Almanya'yı nasıl sıkıştırıyorlarsa Amerika'da hakkını almak için ayak diyor. Bunda kızılacak bir şey yok ki... Maamafih bana kahırsa bu mesele kanlı bir felâkete gidemez. Çökük milletler harbin acılığını adamaklı tattılar. Yeni bir muharebenin müthiş bir felâket olacağını bugün anlamayan kimse kalmamıştır.

★

Mithat Bey (Sirkeci Meriç krahane)

— Son günlerde işlerim bozuk gittiği için gazeteleri iyice teklip edemeliyim. Ahbablarımdan işi tığime göre bir şeyler oluyormuş. Olsun da görelim bakalım. Fakat biz uzaktan seyirci olalım. Çünkü her hâdisede ibret alınacak bir şey vardır.

★

Cemal Bey (Gedikpaşa 12)

— Artık bütün milletler esir olmamak, kapitasyon zincirinden kurtulmak istiyor. İngilizler İrlandaki petrol kuyuları için vaktile altın dökmüşler, ne yapalım. Her millet kendi toprağını eline almak istiyor. Artık eski devirler geçti. İran komünümüzün son hareketi hoşuma gitti.

★

Kemal Hüsnü Bey (Boşıktaş Serence Bey)

— Fransızların hareketine hayret ettim. Amerikaya borç ödemek istemiyorlarmış. Almanyadaki alacakları için şahin kesilen bu millet u...umî harpte kendisine yardım eden ve onu mahvolmaktan kurtaran dostuna karşı şimdi dursak çeviriyor. Besle kargayı oysun gözünü, derler. Vaktile atalarımız çok doğru söylemiş.

Para Borsası

Borsada bazı tahviller yükselmektedir. Dün Dünyu Muvahide 56,75 ve ikramiyeli Demiryolları tahvilâtı 5,15 ten muamele görmüştür.

DAHİLİ HABERLER

Bir Depo Keşfedildi

Tabancalar, Cephaneler, Binlerce Çakmak Taşı, Sigara Kâğıdı Ve Saire

Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünün kaçakçılıkla sıkı bir mücadele halinde olduğunu haber vermiştik. Bu mücadelenin dün de yeni bir eseri meydana çıkmış ve Muhafaza memurları müthiş bir kaçak eşya deposu keşfetmişlerdir. Hâdise şöyle olmuştur:

Ortaköyde Osman Bey namında bir zatın dört arkadaşı ile kaçakçılık yaptıkları haber alınmış ve derhal takibata girilmiştir. Yapılan sürekli takipler neticesinde Osman Beyin evinde otuz iki bin

sekiz yüz tane çakmak taşı, bir miktar sigara kâğıdı, birkaç ruvelver, bir miktar cephane bulunmuş ve derhal müsadere edilmiştir. Osman Beyle dört arkadaşı yakalanmışlar ve kaçakçılık konunu mucibince derhal tevkif edilmişlerdir. Bundan başka Beyoğlunda da bir İtalyan kaçakçının evinde bir bavul içinde bir miktar ipeklî kumaş bulunmuştur. Kaçakçılar İhtisas mahkemesine verilmişlerdir.

Kepazelik!

Artık Neredeyse Gözden Sürme Aşıracağız

İstanbul polisi şimdiye kadar misli görülmemiş bir hırsızlık hâdisesi tesbit etmiştir. Hâdiseyi hiçbir mütalea serdine lüzum görmeden yazıyoruz: Meşhur sabıkâlılardan Kırkor dün Nişantaşı taraflarında dolaşırken sokak ortasından oynayan altı yaşında bir çocuğa tesadüf etmiştir. Bu çocuk Halit Efendi isminde bir aşçının oğlu Osmandır. Kırkor bir aralık çocuğun yanına yaklaşmış ve: "gel, sana oyuncak alayım," diye çocuğu kandırarak elinden tutmuş ve ileriye doğru götürmüştür. Etrafını iyice kollayan Kırkor tenha bir yere gelindiği zaman çocuğu kucacağına almış ve yavrucanın ayağındaki yeni lâstikler usulcacık çıkarıp çocuğu tekrar yere bırakmış ve kaçmaya başlamıştır. Fakat lâstiklerinin çalındığını anlayan çocuk feryada başladığı için yetişen polisler Kırkoru çabucak yakalamışlardır.

Muallimler

Kendi Aralarında İlmî Münakaşalar Yapacaklar

Bilumum mektepler ikinci kânunun birinden itibaren bir hafta müddetle sömestr tatili yapacaklardır. Bu tatil esnasında mekteplerde muallimler arasında teşkil edilmiş olan mesai birlikleri toplanarak muhtelif ilmi ve terbiyevî meseleleri müzakere ve münakaşa edeceklerdir. Bundan başka Mıntaka Müfettişleri de muallimleri topharak idari ve terbiyevî tavsiyelerde bulunacaklardır.

Mütekaitler Yetimler Ve Dullar

Emlâk Bankasının Kolaylığı Herkesi Sevindirdi

Emlâk bankasının mütekait, dul ve yetimlerin maaş cüzdanlarını ayda yüzde bir faizle kırmayı iyi neticeler vermiştir. Dul ve yetimler hükümetin aldığı bu karardan fevkalade memnun olduklarını söylemektedirler. Fakat maateesüf bazı mütekait, dul ve yetimler maaş cüzdanlarını kanunî şekiller dahilinde murabahacılar kapırdıkları için maaş cüzdanlarıyla mühürlerini ve borç senetlerini bunların ellerinden kurtaramamaktadırlar. Bu vaziyette olanlardan birçoğu Emlâk bankasına müracaat ederek dertlerini anlatmışlardır. Söylendiğine göre murabahacılığı mennetmekle muvazzaf olan İktisat Vekâleti komserliği bu gibilerin tefecilerden kurtulması için bazı teşebbüsler yapmıştır. Komiserlik resmen yapılacak şikâyetler üzerine bu şekildeki muamelelere derhal vaziyet edecek ve kanunen yapılması icap eden muameleleri yapacaktır.

Emlâk bankası kânunuevvel, kânunusani ve şubat aylarında üç bin mütekait, dul ve yetimin cüzdanlarını kırmış ve bunlara iki yüz yirmi beş bin lira para vermiştir. Mart, nisan, mayıs aylarına ait cüzdanlarda ayda yüzde bir faizle kırılmaktadır, şimdiye kadar bin beş yüz kişi maaşlarını kırdırılmış ve bunlara yüz yirmi bin lira verilmiştir. Bu aylar için 350-400 bin liralık muamele yapılacağı tahmin edilmektedir.

Mektepliler

Kahvelere Gitmemeleri İçin Kontrol Başladı

Haber aldığımız göre Maarif Vekâleti mektep talebelerinin kahvelere ve bazı uygunsuz yerlere devam etmemeleri için yeni kararlar vermiştir. Bu karar mucibince; bütün orta ve ilk tedrisat müfettişleri sıkı bir surette teftiş faaliyetine girişecekler, Vekâletin emirlerine muhalif olarak kahvelerde ve biçimsiz yerlerde görülen talebeler ceza görecektir.

Diğer taraftan Darülfünun ve diğer yüksek mektepler müdâvimlerinin de boş vakitlerini kahvelerde geçirdikleri ileri sürülmüş, ancak bu vaziyetin yüksek tahsil talebeleri için bir mahfel olmaması yüzünden ileri geldiği anlaşılmıştır. Verilen malûmata göre son zamanlarda Darülfünun talebelerinden bazı Hanımların da Beyazıt'taki kahvelerde tavla oynadıkları görülmüştür. Alâkadarlar yüksek tahsil talebeleri için bir klüp tesisini düşünmeye başlamışlardır.

Mekteplerde

Evvelce Yapılan Teşkilât Takviye Edilecek

İktedrisat Müfettişleri bu sene de birkaç ay içinde bir kongre yapacaklardır. Kongrede muhtelif terbiye ve tedris meseleleri mevzu bahis olacak ve evvelce verilmiş ve tatbik edilmiş olan kararlardan alınan neticeler üzerinde görüşülecektir.

Mekteplerdeki yakın yurt, ilmi araştırma ve kooperatif teşkilâtının önümüzdeki seneden itibaren daha ziyade kuvvetlendirilmesine çalışılacaktır.

Günün Tarihi

Kahve Tacirleri Şirket Kuracak

Bir kahve Limtet Şirketi teşkil için kahve tacirleri arasında müzakereler yapılmaktadır. Şirketin sermayesi onar bin liralık hisse senetlerine ayrılmış olmak üzere iki yüz elli bin liradır. Şirketin nizamnamesi tasdik edilmek üzere yakında İktisat Vekâletine gönderilecektir.

Kalp Sektösinden

Şeker, kahve ve çay tacirlerinden Mina Maksimiyadis Efendi dün mağazasında yemek yerken birdenbire vefat etmiştir.

Sandallı Bir Hırsız

Mustafa isminde bir sabıkâlı Yemişçi kuru üzüm ticareti yapan Mehmet Efendinin mağazasından bir sandık üzüm çalmış, kaçmaya başlamıştır. Mustafa bir aralık sahilde boş bir sandal bulmuş, koca sandığı sandala koyup kendisi de içine atlamış ve küreklere asılmaya başlamıştır. Hırsızın deniz yolile kaçtığı görülen polisler başka bir sandala atılarak peşinden gitmişler ve Mustafayı yarı yolda yakalamışlardır.

Hastalık

Zührevî Hastalıklara Tutulanlar Eksiliyor

Bu sene zührevî hastalıkların çoğaldığı hakkında söylenen sözlerin doğru olmadığı anlaşılmaktadır. Alâkadarlardan aldığımız malûmata nazaran gerek korunma vasıtalarının artmasından ve gerekse halkın sıhhi terbiyesinin yükselmesinden dolayı zührevî hastalıklar, artmak şöyle dursun bilâkis azalmıştır. Hastalığa yakalananlar da dispanserlerde ciddi şekilde tedavi edilmektedir.

Köpeklerin Havlaması

Gazetemize yapılan bir ihbara göre bazı semtlerde köpeklerin boğuşma ve havlamaları halkı ızca etmektedir. Bilhassa Eyüpliler köpeklerden şikâyet etmekte ve gece uyuyamadıklarını söylemektedirler. Köpeklerin öldürülmesi için Belediye şubelerinden bazılarında müracaatlar yapılmıştır.

Yılbaşı Geliyor

Yılbaşının gelmesine, yani yeni 933 senesinin başına on beş gün kaldı. Her sene olduğu gibi bu sene de Yılbaşı için Beyoğlu taraflarında hazırlık faaliyetleri görülmektedir. Dükkanlarda çeşit çeşit oyuncaklar, Noel baba temsilleri vesaire... Fakat bu seneki hazırlıklar, buharının tesiriyle olacak geçen senekinde daha hararetsizdir. Diğer taraftan Yılbaşı münasebetile çam ağaçlarının kesilmemesi için alâkadar makam şimdiden göz kulak olmaktadır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Malûmya Hasan Bey, on beş senelik şairim..

... Bu müddet zarfında, ne heyecanlı...

... Ne acıklı şiirler yazdım, fakat tam bir senedir çalışıyorum...

... Tam üç bin yüz misra' bir şiir kitabı hazırladım, yakında çıkacak, tavsiye ederim...

Hasan Bey — Bu şiirleri okumak için de tamam üç bin yüz kişi lüzum üstadım..

Hergün

İngiltere
İran
İhtilâfı

S. N.

İran hükümetinin "Anglo-Persian Oil Co.", şirketinin imtiyazını ilga ettiğini, bir ajans telgrafı olarak yazmıştı.

İngiltere siyasetinin değişmez ana hatlarını bilenler, bu haberin nekadar mühim olduğunu derhal takdir ederler.

Mister Willam Knot d'Arcy isiminde bir İngiliz maliyecisi, 1901 tarihinde Basra körfezi üzerinde bulunan Abadan limanı civarındaki bütün havalinin petrol imtiyazını, 60 sene müddetle İran hükümetinden almıştı. İlk petrol kuyusu 1908 de bulunmuş ve aynı sene Lonarada "Anglo-Persian Oil Co.", isiminde bir Anonim şirketi teessüs etmişti. O günden itibaren şirket yüksek bir faaliyet göstererek, tehisatını genişletti ve dünya üzerindeki petrol rekabetine iştirak etti.

Harbi umumî esnasında ve 1917 Rus inkılabı neticesinde Bolşeviklerin Bakü petrol madenlerini ellerine geçirmeleri üzerine, İngiltere bahriyesi "Anglo-Persian", şirketinin hisse senetlerini Avrupa ve Amerika borsalarında yavaş yavaş satın almaya başlamıştı. Bugün hisse senetlerinin yüzde altmışından fazlası İngiltere devletinin elinde bulunmakta ve kıymeti 15 milyon İngiliz lirasını aşmaktadır. Şirketin petrol istihsalının yüzde yetmişinin İngiltere bahriyesi tarafından satın alındığını ilâve edersek, İran hükümetinin "Anglo-Persian", imtiyazını ilga etmesi, doğrudan doğruya İngiltere devletine karşı bir darbe teşkil eder.

İran hükümetinin, imtiyazı ilgâda ileri sürdüğü sebeplerde, hukukî bir mahiyet görülmemektedir. Ancak ve hakimiyeti millî-hayez temas eden bazı mülâhazalar serdedilmektedir. Fakat Londra Avam Kamarasında, hariciye müsteşarının bu hususta verdiği izahat ve nim-resmî gazetelerin noktai nazarları gözden geçirilirse, bu meselede Rusya'nın bir rol oynadığı zannı ortaya çıkar. İran hükümetinin ve bilhassa Başvekil Timurtaş Hazretlerinin son zamanlarda, Rusya'ya mütemayil olduğu, herkesin malûmudur. Zahirî İngiltere kendi tebeasının İran hükümetine yaptığı mukavelelere halel getirilmemesi için her türlü tedbiri alacağına şüphe yoktur. Zaten İngiltere parlamentosunda bu mesele hakkında cereyan etmiş olan münakaşadan sonra Tahran hükümeti müzakereye hazır olduğunu bildirmiştir.

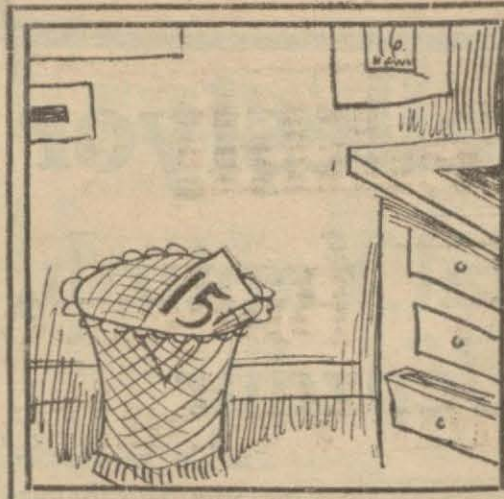
İngiltere ve İran Cemiyeti Akvam azasıdır. İkisi de Lahay sulh hakem mahkemesine her türlü ihtilâflarını halletmek için müracaat etmeye mecburdurlar. Bu takdirde bu mühim ihtilâfın herhalde halledileceğine şüphe yoktur.

Velime

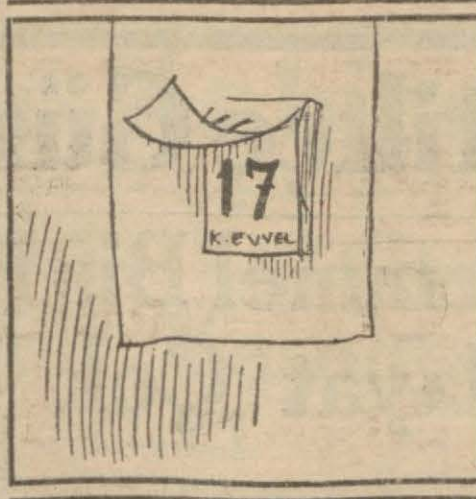
Gölcük Turgut Reis bahriye gedikli mektebi demirci muallimi H. Hüsnü Beyin kerimesi Emine Leman Hanımla gazetemiz ser bayii İbrahim Osman Beyin dün Eminönü evlenme dairesinde nikâhları tarafeynin arkadaşları huzurunda icra kılınmıştır. Arkadaşımızı ve muhterem refikasını tebrik, eder ve saadet dileriz.

Son Postanın Resimli Makalesi

Dün, Bugün, Yarın

1 — Dün bir daha geri dönmek ve görülmek üzere maiziye geçmiştir.

2 — Yarın ne olacağı belli değildir.

3 — Fakat bugün elinizdedir. Dün için bir şey yapamazsınız. Yarın için pek az şey yapabilirsiniz. Fakat bugün her şey yapabilirsiniz. Bugünden tezi yok, ne yaparsanız bugün yapınız.

SON TELGRAF HABERLERİ

Barut İşinde Son Safha

Hasan B. Dedi Ki: "Arkadaşlar, Benim Ziftlenmek Huyum Yoktur,"

Ankara, 16 (Hususi) — M. Meclisi dün Kâzım Paşanın riyasetinde toplandı. Evvelâ 60 imza ile bir arzuhal veren gedikli zabıtların taleplerinin kabulüne imkân olmadığına dair bir mazbata kabul edildi. Sonra barut meselesinden dolayı Trabzon meb'usu Hasan Bey hakkındaki muhtelit encümen mazbatasını okundu. Mazbata da, Hasan Beyin barut meselesinden dolayı kendisine atfedilen işten alâkası olmadığından hakkında tahkikat yapılmasına lüzum görülmediği yazılıyordu.

Refik Şevket Bey söz alarak, Meclis azalarından bazılarının zan altında bırakan bu hâdisenin artık kapanmış olduğunu, bu zanların yerinde olmadığına anlaşıldığını, fakat Meclise leke sürmek ister gibi bu fena şayiaları ortaya çıkarıcıların cezasız kalmaması lâzımgeldiğini söyledi.

Müteakiben Hasan B. de kalkarak hizmetlerinden emin olanların her türlü ithamlar karşısında Meclis huzurunda adalet bulacaklarını söylediikten sonra dedi ki: "Hulâsa arkadaşlar, benim ziftlenmek huyum yoktur."

Eski Osmanlı Borçları İçin 895,435,000 Frank Ödeyeceğiz

Eski Osmanlı borçları hakkındaki müzakereler etrafında bir uyuma hasıl olduğuna dair birinci sayfamızda kısa bir Paris haberi var. Bu hususta Ankara muhabirimiz şu tafsilâtı veriyor:

Ankara, 16 (Hususi) — Osmanlı borçları hakkında Pariste uzun müddetteberi devam eden müzakereler kat'î bir neticeye varmış, umumî anlaşmaya dair ilk imzalar atılmıştır.

Şimdi kat'î bir itilâfname hazırlanmaktadır. Maliye Vekâleti Nakit İşleri Müdürü Sırrı Bey itilâfnameyi tetkik için Parise gidecektir.

Anlaşma esasları şudur: Tediye yeni Türk eshamı üzererinden yapılacaktır. Sermaye 895,435,000 franktır. Faiz yüzde yedi buçuktur. Tediye ya frank veya müstakir para ile yapılacaktır. Şark şimendiferleri tahvilâtı hakkındaki eski hükümler baki kalacak, gümrük varidatı Türk eshamına karşılık olacak ve tediye 1 Haziran 1933 tarihinden başlayacaktır. İtilâfname Millet meclisi tarafından tasdik edilir edilmez tatbik olunacaktır.

Dostluk

Sofya, 15 — Mestanlı ve Kırcalı arasındaki demiryolunun kûşadı münasebetile Türkiye hakkında yapılan dostluk tezahüratı hakkında yarım resmî Labulgarie gazetesi hararetili neşriyatta bulunmaktadır.

Bir Teftiş

Ankara, 15 — Demiryolları Umum Müdürü Refik Bey, teftiş için Malatyaya hareket etti.

Kadın İktisat Sergisi

Ankara, 16 (Hususi) — Meclis Reisi Kâzım Paşa dün İsmetpaşa Kız Enstitüsünde kurulan kadın iktisat sergisini küşat etmiştir. Küşat merasiminde Başvekil Pş. ile diğer hükümet erkânı hazır bulunmuştur. Sergi çok zengin ve güzeldir.

Afyon İşleri

İzmir, 16 (Hususi) — Bazı afyon tacirleri muhtelif meseleleri halletmek üzere Ankara'ya gideceklerdir.

Zaro Ağa Belediye

Evvelce Belediye başhademesi olan Zaro ağa yine eski memuriyetine tayin edilmiştir.

Yeni İstihlalhar

Darülfünunda teşekkül eden bir komisyon Öz Türkçe istihlalhar hazırlamaya başlamıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazetede okuduk: "Bugünlerde doktorlarımızın — Allah eksik etmesin! — eh; dünyalıkları meselesi mevzuu bahs-oluyor. Yani bizlerden, biz hastalardan alacakları para görüşülüyor. Geçenlerde hekimlerimiz bu iş için bir içtima yapmışlar. — Hikmeti hûda — aralarında çıt çıkmadan saatlerce görüşmüşler ve nihayet bugün alınan ücretlerin hattâ az olduğuna karar vermişler. Daha fenası üç lira alması lâzım gelen bir hekimin ücreti azaltıp bir lira almasını da menetmişler... Ve bütün bu hareketlerle göstermişler ki bir kere hasta olmaya görelim. Ondan sonra için içinde insaf filân kalmaz... Biz bir nevi armut ağacı oluruz. Doktorlarımızın bu vadede biraz aşırı gittiklerini

esefle görüyorum. Vakıta fen bedava hizmet etmez ve kimse bedava çalışmak için ömür ve gözünü dökmek, amma bizimkilerin para bahsinde gösterdikleri taassup ve aldıkları vaziyet bizi hasta olmaktan ise ölmeyi tercih edecek derecede getiriyor. Ne idi o, geçenlerde bir lâf görüşmüşlerdi: Bir doktor bir hastayı eline aldı mı artık başka hekim ona bakamayacak... Neden? Tedavi karışmasın diye mi? Hayır, birbirlerinden hasta apartmamak yani birbirlerinin kârına kesat getirmemek için. Demek: Bir hekime düşününüz... Sizi tedavi edemedi... Bir başkasına gidemiyecaksınız... O hekim sizi iyi edinceye ve ya öldürünceye kadar paranızı alacak... Bu mevzuu münakaşaya etmek bile ağlanacak şeydir. Allah insaf versin!.."

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çoklğundan dercedilememiştir.

Türk Ve Yunan Anlaşması

Yunanistan ile aramızda cereyan eden iktisadi ve ticari müzakere hayli ilerlemiştir. İhracat Ofisi Müdürü Cemal, Ticaret Odası Umumi kâtibi Vehbi beyler müzakerelerde bulunmak üzere yakında Atınaya gideceklerdir.

Kâzım Paşa

Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa dışişlerini tedavi ettirmek için bu sabahki trenle Ankara'dan şehrimizi teşrif etmişlerdir.

Seyrisefainde

Seyrisefain İdaresinin yeni alacağı şekil hakkında bazı malûmat verilmektedir. Ezcümle idare: İç hatlar, dış hatlar, fabrika ve havuzlar ve kılavuzluk dairelerine ayrılacak, her dairenin bir müdürü bulunacaktır. İktisat vekâleti vapur navlunları için yeni tarifeler hazırlayacaktır.

Terkos İş

Terkosun devri meselesi ile meşgul olmak üzere Belediye Reisi Muhiddin, Belediye Fen İşleri Müdürü Ziya ve İktisat Müdürü Asım Beyler bugün Ankara'ya gideceklerdir.

Karşılıklı Şikâyet

Tophanede açılık yapan Ali Rıza Efendinin polise müracaat ederek yanında garsonluk yapan Hüsnü Efendi tarafından 39 lirasının çalındığını iddia etmiş, biz de bu iddiayı yazmıştık. Öğrendiğimize göre bu seferde Hüsnü Efendi karakola giderek açığı Ali Rıza Efendiden dayak yediği hakkında bir şikâyette bulunmuştur.

Silâhlar Konferansı Ve Türkiye

Cenevre, 15 (A. A.) — Silâhları Bırakma Konferansı umumî komisyonunun dünki toplantısında Türkiye murahhası Cemal Hüsnü Bey şu beyanatta bulunmuştur:

—Türkiye heyeti murahhasası beş devlet arasında hasıl olan anlaşmayı memnuniyetle öğrenmiştir. Türk heyeti murahhasasının gösterdiği memnuniyet milletlerin heyeti umumiyesini alâkadar eden meselelerin mahdut bir daire içinde değil, fakat alâdadar bütün devletlerin iştirakile mevzuubahs edilmesi hakkında her fırsatta tekrar ettiği noktai nazarını hiçbir veçhile hafeldar edemez.

Cemiyeti Akvandan Bir Zat Şehrimizde

Cemiyeti Akvam Hıfzıssıhha Komisyonu Reisi Mösyö Jeyis İstap Mart dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiş kendisi Sıhhiye Müdiriyeti ve İstanbul Etibba Odası namına doktorlarımız tarafından istikbal edilmiştir. Profesör dün geceyi Sırp Sefaretinde geçirmiştir. ve bugün Ankara'ya gidecektir. Avdetinde şehrimizde iki konferans verecektir.

Memleket Manzaraları

MEMLEKET HABERLERİ

Münakaşa

Kozan
Yeniden
Kuruluyor

Kozan, (Hususi) — Büyük Türk Tarihinin çok eski devirlere ait değerli eserini etrafında toplayan, derebeylik zamanında Kozan oğullarının idaresi altında yaşayan kasabamızın binaları kesme taşlarla inşa edilmiştir. Kasaba Fransız işgalinden evvel dört bin haneyi mütevaciz iken istilâda çok harap olmuş yıkılmış ve bina miktarı yarıya inmiştir. Kasabada elektrik tenvirati yoktur. İşlek cadde ve sokaklar lüks lâmbalar ile tenvir edilse halkımız karanlıktan kurtulmuş olacaktır. İçme suyu için de yazın sıkıntı çekilmektedir. Kasabaya altı saat çeken (Dağlık) yaylasının çok sağlam bir suyu vardır, bunu şehre akıtmak az bir masrafla mümkün olacaktır. Belediye bu hususta tetkikat yapmaktadır. Kasabada yeni bekçi teşkilâtı yapıldığı gibi kir bekçileri de bir teşkilâta raptedilmiş ve hepsi bir örnek elbise giymeye mecbur tutulmuşlardır.

Devrek'te

Çok Vahşice Bir Cinayet
Yapıldı

Devrek (Hususi) — Burada şimdiye kadar işitilmemiş feci ve tüyler ürpertici bir cinayet olmuş, şerir bir adam kardaşını parça parça parçalıyarak öldürmüştür.

Dergene köyünden Pirnebi oğlu Mehmet çavuş, bir miras meselesinden dolayı kardaşı Ömere kızmış, evvelki gece geç vakit komşusundan dönen kardaşına pusu kurarak, saçma ile muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Mehmet çavuş Ömerin düştüğünü gördükten sonra koşmuş, elindeki bıçakla kardaşının kafasını, kollarını, bacaklarını ve vücudunun muhtelif yerlerini parçalıya başlamıştır.

Katil bu caniyane hareketinden sonra kaçmış fakat yakalanmıştır.

İzmir'de

Çok Feci Bir Cinayet
Yapıldı

İzmir (Hususi) — Gördes'te çok feci ve tüyler ürpertici bir cinayet olmuştur. Okçularlı İsmail Ağa, evvelki sabah yatağında başı kesilmiş bir halde bulunmuştur.

Zavalı ihtiyarın kafası odanın bir köşesinde vücudu de karyolada kalmıştır. Geceleyin işlenen bu vahşi cinayeti bitişik odada yatan Ağanın karısı ve kızı kat'iyyen işitmişlerdir. Katil, İsmail Ağayı yatağında birdenbire bastırarak, ustura ile kafasını uçurup atmıştır. Şerir katil aranmaktadır.

Erikli'de Hayır Seven Bir Adam

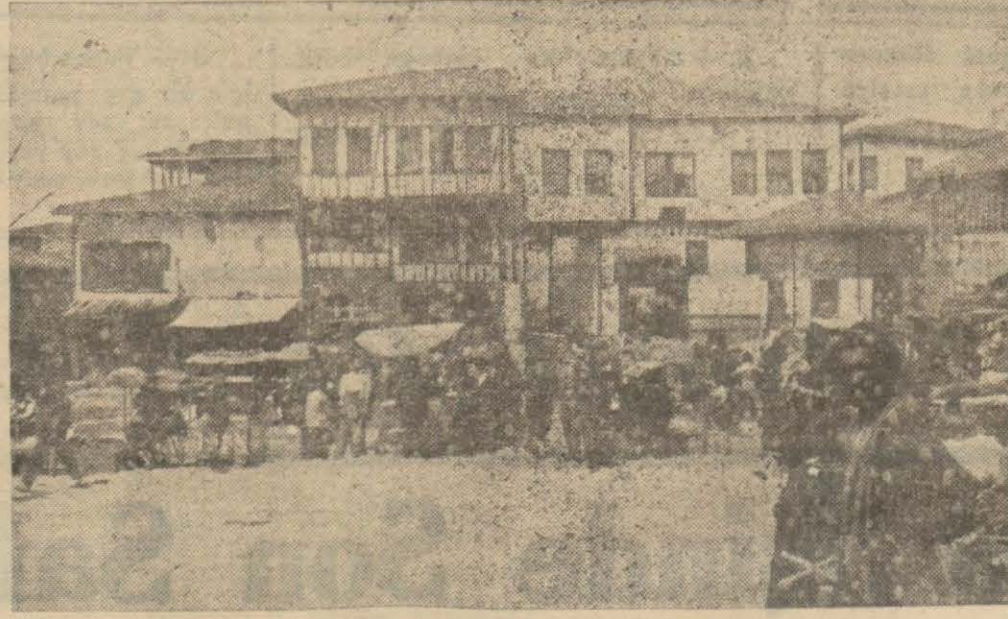
Erikli (Hususi) — Erikli ile Karapınar istasyonunu arasındaki harap şosenin tamir ve inşası Erikli eşrafından Sarı zade Ahmet Bey tarafından deruhte edilmiş ve derhal faaliyete geçilmiştir.

Ahmet Beyin bu hayırlı işine Ahmet alması takdirlere karşıdır.

Pulathı Gittikçe Güzelleşiyor

Belediye Mükemmel Bir Hal Yaptırdı,
Şehirde Hayat Çok Ucuzdur

Pulathı (Hususi) — Haymana ovalarının merkezi olan Pulathı millî mücadele-mizde yüksek bir şöret kazanmış, istiklâl uğrunda çalışan Türk kuvvetlerinin ordugâhı olarak tanınmıştır. Birkaç sene evveline kadar mütevazî bir köyçük olan Pulathı Bugün Anadolu'nun en şirin ve en mamur kasabalarından biridir. Yeni kurulan bu kasabanın zirai vaziyeti de mühimdir. Pulathı buğdayı bir eşi bulunamayacak kadar nefistir ve en pahalı satılan buğdaydır. Burada yetişen

Eski Pulathıdan bir intiba

tiftik, yapağı ve afyon da diğerlerine nazaran kıymetlidir.

Pulathıda şimdi haftada iki defa pazar kurulmaktadır. Belediye mükemmel bir hal yaptırmıştır. Sebze ve et satışları bu

halde yapılmaktadır. Kasabamızda et, yumurta, yağ

tereyağının okkası 80 kuruşa, bir yumurta kırk paraya, bir tavuk (10) kuruşa satılmaktadır. Yalnız ev kiralari biraz pahalıdır. Yakında kasabanın elektrik tesisati yapılacaktır.

Belediye şimdi bir de asri firm yaptırmaktadır. Hulâsa Pulathı hergün biraz daha terakki etmekte ve gittikçe büyüyen mükemmel bir şehir halini almaktadır.

Adana'da

Bir Ölüm Hâdisesi
Ve Bir Dedikodu

Adana (Hususi) — Osmaniye'den şehrimize tedavi edilmek üzere gelen Zübeyde isminde bir kadın evvelki gece Cumhuriyet otelinde birdenbire ölmüştür. Birçok kimselerin iddialarına nazaran yanlış bir ilaçla öldürülen kadını, şehrimizdeki doktorlar muayene etmişler ve bunun alelade bir ölüm olduğunu tesbit etmişlerdir.

Şarkışla'da

Kahve Yerine Üzüm
İkram Edilecek

Şarkışla (Hususi) — Tasarruf ve yerli mallar haftasının yaklaşması üzerine kazamızda faaliyet başlamıştır.

Tayyare cemiyeti binasında yapılan bir içtimada incir, fındık, üzüm, kullanılması için karar verilmiştir. Bundan böyle evlerde, çay kahve yerine fındık üzüm incir verilecektir.

Havza'da

Bir Kaza Yüzünden Bir
Terzi Yaralandı

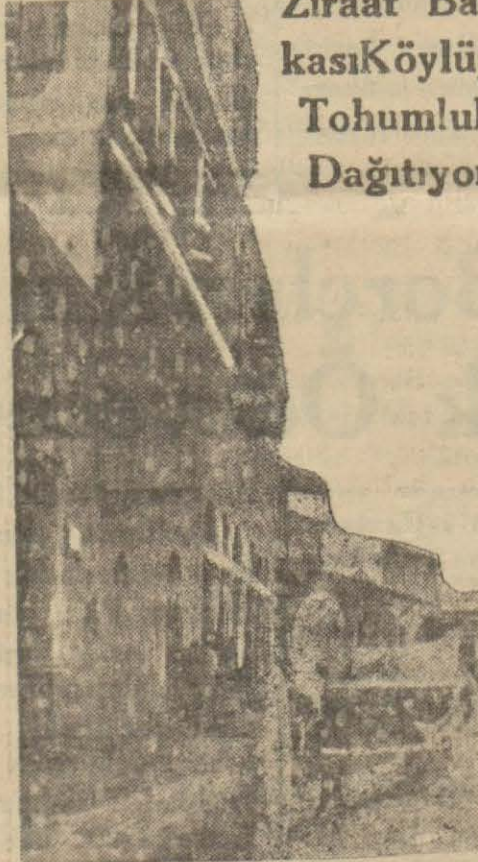
Havza (Hususi) — Burada Müessif bir kaza olmuş, Hacı Ali zade Ömer Beyin elinden kaza ile yere düşen bir tabanca ateş almış, çıkan kurşun terzi Şerif ustayı yaralamıştır. Şerif ustanın yarası ağırdır. Mecruh ameliyat yapılmak üzere Samsun'a nakledilmiştir.

Muş'ta

Suiistimal Maznunları
Mahkemeye Veriliyor

Muş (Hususi) — Muş Mehtapçusu Tevfik Beyle üç nahiye müdürünün işleri teftiş edilmiştir. Bu zevata suiistimal zannı altında işten el çekirilmiştir. Tahkikat evrakı Adliyyeye verilmek üzere-dir.

Tarsus'ta

Ziraat Bankası Köylüye
Tohumluk
Dağıtıyor

Tarsus Ziraat Bankası

Tarsus, (Hususi) — Ziraat Bankası Ceyhandan satın aldığı buğdayı köylüye tevzi etmeye başlamıştır. Tevzi edilen tohumluk bir buçuk milyon kilo buğday, yarım milyon kilo arpadır. Buğday Ceyhandan okkası 6 kuruşa alınmış, köylüye beş kuruş 25 santim üzerinden ve kefaleti müteselsile ile dağıtılmıştır. Ziraat Bankasının bu hayri habâne tavassutu sayesinde Tarsustaki ekin vaziyeti düzelmiştir. Köylü şimdi de aynı şekilde çekit tevziini rica etmektedir. Banka köylünün bu ihtiyacını da karşılamak için teşebbüslere başlamıştır.

Söke'de Yeni Bir Banka
Açılacak mı?

Söke (Hususi) — Kasabamızda yalnız Ziraat bankasının bir şubesi vardır. Akseki Ticaret bankasının da burada bir şube açması için teşebbüse girilmiştir. Bu teşebbüs tahakkuk ederse kasabamızda ticari faaliyetin artacağı ümit edilmektedir.

Denizli'de

Yerli Malları Sergisi
Merasimle Açıldı

Denizli (Hususi) — Yerli malları sergisi büyük bir merasimle açılmış, birçok yerli mal firmaları sergiye iştirak etmiştir. Bu meyanda ipekiş mamulâtı da sergi de teşhir edilmeğe başlamıştır.

Söke ve Nazilli halkı sergiye iştirak etmek için Aydın demiryolu kumpanyasından bir Avizo tertibini rica etmişlerdir.

Aydın'da

Bir Alkol Fabrikası
Kuruluyor

Aydın, (Hususi) — Kuş adalı Ahmet Bey namında bir zat, vilâyetimize tâbi Selçuk istasyonunun karşısında bir alkol fabrikası inşa ettirmiştir. Fabrika lüzumu olan makineler yakında gelecektir. Hurda incir ve üzümle-rimizin istihlakinde büyük bir faydası görüleceği şüphesiz olan bu fabrikanın inşası müstahsili memnun etmiştir.

Aşçılık

Aşçılara İş Bulmak İçin
Bir Cemiyet Kuruluyor

Ankara (Hususi) — Boşta olan aşçılara yer ve iş bulmak, aşçıların menfaatlerini müdafaa etmek için İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde birer Aşçı Cemiyeti teşkil edilecektir. Cemiyet Türk aşçılığının daha ziyade inkişaf etmesi için elinden geleni yapacaktır.

Arapkir'de

Kıskançlık Yüzünden Bir
Cinayet Yapıldı

Arapkir (Hususi) — Muallim mektebi mezunlarından Tarık Ef. isminde bir genç, evvelki gece, bir eğlente Nurettin isminde birisini tabanca ile öldürmüştür. Cinayete sebep, bir kadın kıskançlığıdır.

Sanatkâr
Ve
Halk

Nurullah Ata

Edebiyat âlemimizde "Halka doğru", sözü artık münakaşa edilemez bir esas oluyor. Fakat bu sözün daima iyi anlaşılmasını, en asil manasında kullanılmasını zannetmiyorum. "Halka doğru", birçok muharrirlerimiz için bir çalışma, cehit emri değil, bir basitlik, fikri tembellik mazereti oluyor.

"Biz, diyorlar, halka hitaben yazıyoruz; halkı güzel şeyler okumağa alıştıracacağız. Fakat halk, hiç olmazsa bugünkü hâlinde, öyle pek ince, pek yüksek şeylerden hoşlanmaz. Onu, anlayabileceği sözler, fikirlerle tenvir edeceğiz ve o yavaş yavaş yükselecek, "belki yarın, belki yarından da yakın,, bizim asil güzel yazılarımızı anlayacak. Zannediyor musunuz ki biz yalnız bu kadar yavan şeyler yazabiliriz? Bilakis, elimizden çok ince şiirler, hikâyeler de gelir. Fakat onları şimdilik bırakıyoruz; şimdi halkı tenvir ile, üzerinde güzel eserleri yükselteceğimiz zemini hazırlamakla meşgulüz."

İyi ama derinlik, yavanlık kışıl değil, fitridir. Bir muharrir istediği zaman derin, istediği zaman yavan şeyler yazamaz ki! Siz, mademki bin dereden su getirerek yavan yazabiliyorsunuz, o halde esasen yavan adamlarsınız. Zaten sizin en yüksek, en derin diye yazdığınız şeyleri de biliriz; onlar da Lugûnküler kadar yavandır.

Sonra o "halkı yavaş yavaş alıştırmak,, iddiamız, o tedricî fikri yok mu? İşte o herşeyi bozuyor.

Sanat, fikir faaliyetlerinde tedricî yoktur. Çocuk ve halk çirkin görerek güzele, yavanı okuyarak derine alınamaz. Çirkin çirkin, yavan yavana alışır.

Halkı güzel eserleri okumağa alıştırmak mı istiyorsunuz? Ona derhal en güzel eserleri verin. Evvelâ belki anlayamaz; zararı yok, nihayet anlar. Çabuk anlaşın diye ona çirkin ve çirkindende çirkin olan yarım-güzeli verin, onu asil gaye zanneder ve bir daha düzeltme imkânı yoktur.

Hem "Halk anlayın diye böyle yavan yazıyoruz,, iddiasında ne feci küstahlık var! Siz yüksektesiniz, halk aşağıdadır; lütfen ona doğru eğiliyorsunuz, öyle mi? Halbuki "Halka doğru,, nun asil ve asil manası "Halkla beraber, halkın içinden,, demektir.

Her sanatkâr, her fikir adamı, yapabileceğinden fazlasını, hattâ yalnız mükemmel istihdaf ederek güzel ve hayırlı bir eser yaratabilir. Sanat, fikir faaliyeti, insanın kendi kendinin fevkine çıkmak için gösterdiği gayrettir. Sanatkâr kendinden aşağıya değil, kendi derecesindekilere de değil, kendinden yükseklerle hitap eder.

Evet, halka doğru, yani halkı sanatkârın fevkinde bir küle etmeğe doğru. Kendi fevkimize yükseltmek istediğimiz bir mefhumu, kendimizden aşağı telâkki ederek işe başlamak ne tuhaf oluyor! "Halka doğru,, kuvveti halktan almak demektir; kuvvet pınarına eğilmek olmaz, oraya yükselmek lâzımdır.

"Halka doğru,, bir yavanlık mazereti olmamalıdır; fakat öyle zannedenler çok.

Siyaset Âlemi

Fransız Kabinesinin Düşmesi Zaten Mukarrerdi

Fransız kabinesi, evvelki gün taksit müddeti dün gelen Amerika borçları münasebetiyle Meb'usan Meclis'in a yaptığı bir münakaşa neticesi istifaya mecbur oldu. Maamafih bu hâdise, hiç kimseyi hayrete düşürmedi. Çünkü kabine reisi M. Heriyo bu taksitin Amerikaya verilmesi fikrinde idi. Halbuki mecl's ekseriyeti bu fikre muarızdı. Bu vaziyet karşısında kabinenin fikrinde ısrar etmesi demek, muhakkak bir sukutu göze alması demektir. Nokta nazarının müdafaa etti ve düştü. Kabinenin bu akıbeti, diyoruz ki, kimseyi hayrete düşürmedi. 10 kânunuevvel tarihli bir Fransız gazetesinin bu bahs hakkında yazdığı aşağıki satırlar iddiamızın isabetini tamamen teyit eder.

Bu gazete diyor ki: "Bu satırları yazdığımız şu dakikada, Meb'usan Mecl'sinin 15 kânunuevvel taksit vadesi hakkında hiçbir kararı lâhik olmamıştır. Maamafih bu karar, tahmin ve müşahedelerimiz üzerinde tesir yapamaz. Çünkü Amerikan metalibi karşısında M. Heriyo'nun takip ettiği hatı hareketi Millet Mecl'sinde tasvip eden bir ekseriyet yoktur. Haftalar, hatta aylar var ki bu nokta sarahat peydâ etmiştir. Yalnız, şimdiki kadar müphem kalan nokta, kabine reisinin Meclis huzurunda takınacağı parlamenter tavır ve hareket idi.

Evvelce kaydetmiş ki bu zat, bu mesele münasebetiyle sukut etmiye karar vermiştir. Onun düşmek için intihap ettiği bu zemin, hakikaten şerefi bir saladır. Çünkü hariçye işlerini ele aldığı gündenberi müşahedelerin tamamen yerine getirilmesini istiyen bir şampiyon halinde göze çarpıyordu. Onun içindir ki bu meseleden do ayı istifaya mecbur olursa, aleyhine rey verenlerin dahil ölür ve takdirini muhafaza etmiş olacaktır."

★

Fransanın Amerikaya borcunu vermek istememesi demek, bu bahis üzerinde İngiltere ile açık bir fikir ayrılığına girmek demektir. İngiltere, borcun tehirini istiyordu. Fakat alacaklı ısrar ederse verilmesini de muvafık görüyordu. Diğer taraftan alacağını istemekte inat eden Amerika, elbette ki bu bahis üzerinde bazı şeyler söyleyecektir. Fakat bu söz ne olacaktır? Bunu, bir iki güne kadar alacağımız tel'graflardan öğreneceğiz. Yalnız Fransanın imzasını tutmak istememesiyle dünya kıtaat ve ticaret münasebatı yepyeni bir safhaya girmek istidadını göstermektedir. — Strayya

HARİCİ TELGRAFLAR

Fransa'da Kabine Buhranı Huver, Borcunu Veren Devletler Lehinde Tadilat Yapılmasını İstiyor

Paris 15 — Amerikann Avrupa devletlerinden alacağı olan harp borçlarının tediyeye mühleti bugün bitti. İngiltere, İtalya, Litvanya, Finlandiya devletleri 15 kânunuevvel taksitini vermiye karar vermişlerdir. Fransa, Belçika, Lehistan devletleri tediyeden çekinmişlerdir. Bu devletler borçlar meselesinin yeniden tetkikini istemektedirler. İtalya 1,245,437 doların tediyesi için icap eden tedbirleri almıştır.

Fransa'da Kabine Buhranı Harp borçlarının ödenmesine taraftar olan M. Hariyo hükümetinin sukutundan sonra yeni kabinenin kimin tarafından teşkil edileceği malûm değildir.

Reisicumhur M. Löbrön istişarelerine devam etmektedir. Henüz kabinenin kimin tarafından teşkil edileceği malûm olmamakla beraber, yeni kabineyi teşkil edecek zevat arasında M. şotan, M. Daladiye, M. Bonkur, M. Kayyonun isimleri geçmektedir.

M. Heriyonun tekrar iktidar mevkiine geleceği söylenmekle beraber, Heriyonun böyle bir teklifi kabul edip etmeyeceği de malûm değildir. Şimdiki şerait içinde kabine buhranının ne şekilde biteceği hakkında tahminlerde bulunmak kabil değildir.

Alman gazeteleri, M. Heriyonun tamarat ve hukuk müsavatı meselelerinin halledilmesine büyük yardımcı dokunduğunu yazmakta, yeni teşekkül edecek kabinenin de Heriyonun siyasetini takip etmesini temenni etmektedir.

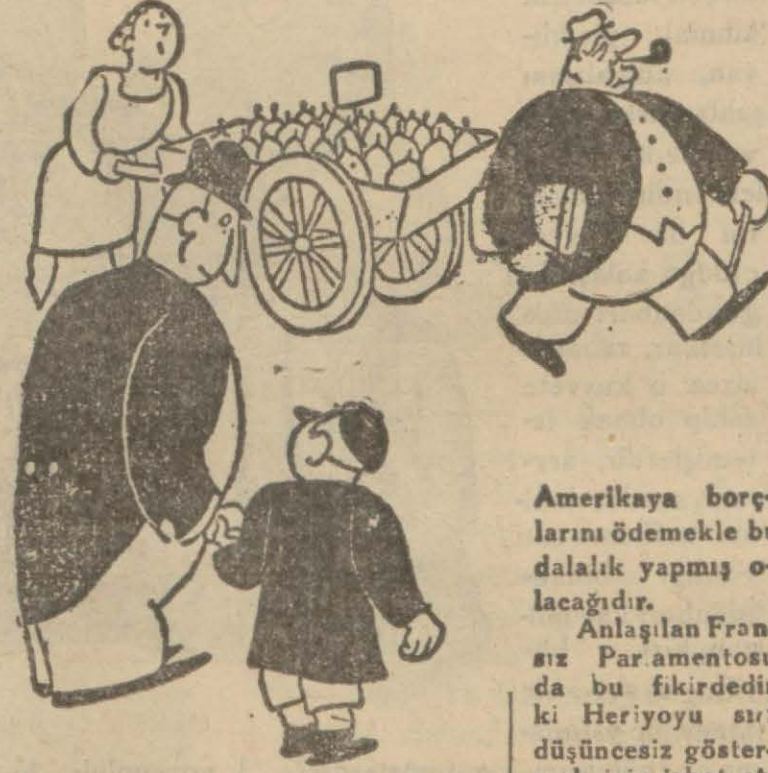
Paris, 15 — Ecnebi gazeteleri Fransız parlamentosu tarafından Heriyo hükümeti aleyhinde verilen reyin, dünya siyaseti üzerinde vukua gelecek tahavvülün ilk alameti olduğunu yazmaktadırlar. Salâhiyettar zevat, eski kabinenin

Pariste çıkan "Le canard enchainé" isimindeki mizah gazetesi kenarda gördüğünüz karikatürü yapmış, altına da şunu yazmıştır!

— Bütün memleket onun peşinde gidiyor... Fransız Başvekil M. Heriyonun peşinde giden satıcı kadın, bir araba dolusu armut satıyor.

Fransız Armut kelimesi aynı zamanda enayi manasına gelir!

Fransız gazetesinin bu nükte ile anlatmak istediği şey sabık ve belki de lâhik Başvekil M. Heriyonun

Amerikaya borçlarını ödemekle budalık yapmış olacaktır. Anlaşılan Fransız Paramentosu da bu fikirdedir ki Heriyo'yu sırf düşüncesiz göstermek için iskat etmiştir.

İtalya, Yugoslavya'yı Protesto Ediyor

Roma 15 — Dalmaçya'da Yugoslavlar tarafından İtalya aleyhinde yapılan nümayişler, Ayan Meclisinde gürültülü akisler uyandırmıştır. Başvekil Musolini, bu hâdiselerin İtalya'ya karşı olan düşmanlık haleti ruhiyesini gösterdiğini, bu kargaşalıkların fertlerin işi olmayıp bir

plân neticesi yapıldığını söylemiştir. Musolini, okuma yazma bilmiyen bazı adamlar tarafından tarihi taşların tahrip edilmesi hareketinin, İtalyan gençliğinde infial uyandırdığını, gençliğin yaptığı nümayişlerle bu hareket cevap verdiğini söylemiştir. İtalyan sefiri Belgrat'ta protestoda bulunmuştur.

Yunanistandaki Fakir Halk Atina 15 — Yunanistanın dağlık taraflarında bulunan fakir halka mahsus olarak 30 bin ton Mısır buğdayının gümrük resmi alınmadan ithali için hükümet bir teklif hazırlamıştır.

hassa borçlarının tadili meselesinde vahim neticeler doğuracağı kanaatindedir. M. Huver, tediyeye eden devletler lehine bazı tadilat yapılmasını kongreden istiyecektir.

Amerika'daki Akisler

Vaşington, 15 — Fransa Meclisinin borçların tediyesi aleyhinde bulunması burada büyük bir inkisarı hayal doğurmuştur. İyi malûmat alan mehafil, Fransanın tediyeye etmemesinin ileride, bil-

burada meşhur kadınlardan birile, Almanların daima göz hapsinde bulundukları Ziska isminde Polonyalı bir kadımla çok düşüp kalkıyor. Bir ecnebi zabitanın böyle şüpheli kadınlarla münasebeti pek iyi değil. Bir kolayını bulup kulağını çekmedi. Ne ise Faruk Bey zannedirim bu hafta İstanbula dönecek, o er Polonezin el'ne'ne kurtulursa her halde bir dönüşte bizim mahut valizi yine sana getirecektir. Onun yeniden (Berlin'e dönüşünü artık sen inane edersin!

Şimdi başka havadisim yok. Valizdeki kaçak eşyadan başka senin için küçük bir çanta daha yollayacağım. Bunda istediğin şeyleri bulursun. Haydi hoşca kal, uslu otur. Ağoba ayrıca mektup yazdım. Şeker zade Hakkı

Binbaşı Faruk (Berlin'den ancak bir hafta sonra hareket edebildi.

Şeker zade onu bir gölge gibi takip ettiği için hareket edeceği sırada karısına hediye olmak üzere doldurduğu mahut valizi İstasiyona getirdi.

Balkanluk treni hareket hazırlığı yaparken iki hemşeri rih-tında konuşuyorlardı. Binbaşı

Faruk artık bu koca yol çantasını taşımağa alışmıştı. Hatta memurlar bile bu çantayı görür görmez hemen onun kompartimanına götürüyorlardı.

Hareket kampanyası çalıyordu ki kalabalık arasında Ziska uzun boyu, haşmetli kürkü ile göründü.

Binbaşı Faruk onunla bugün öğleyin veda etmişti, hatta yemeği beraber yemişlerdi. Genç kadın onu gelip istasiyonda göreceğine dair bir şey söylememişti.

Ziska da nefis tebensümlerile yanlarına geldi,

— Mühim haber, dedi. Ben de Viyanaya gidiyorum.

Şeker zade hayretle sordu: — Ne münasele?

— Teyzem hasta imiş, tel'graf aldım. Hemen harekete karar verdim. Her şeyim de hazır.

Binbaşı Faruk buna çok sevinmişti.

Fakat Şeker zade canı sıkıldığını belli etti:

— Tel'graf nerede?

Ziska şaşkınlıkla bile büyük bir kahkaha ile cevap verdi:

— Ooo.. Demek şüphe de ediyorsunuz. Ve zaten fazla konuşmaya

Gönül İşleri

İki Kardeşten Hangisini Seveyim!

18 yaşındayım. Genç bir kızla sevişiyordum. Bu sevişmemiz altı ay devam etti. Birgün sevdiğim kızın ablasının beni çılgıncasına sevdiğini öğrendim. İnsanlık ve merhamet hislerim hemen kabardı ve ablasının aşkına mukabele ettim. Şimdi iki kardeşin ikisiyle de sevişiyorum. İkisini de idare ediyorum. İkisi de ayrı ayrı kendilerini sevdiğimi zannediyorlar. Günlerim böylece neş'e ve macera içinde geçiyor. Fakat bu vaziyet birgün meydana çıkacak olursa ikisini birden kaybedeceğim. Hanımteyzeciğim bana bir akıl öğret.

Saffet

Oğlum!

Senin daha genç yaşta iken çok hercaimesrep ve çok hain bir genç olduğun anlaşılıyor. Yazıktır, iki kardeşin birden ayrı ayrı sevgi vaitleriyle avutmak belki sana vahşi bir zevk verebilir. Fakat bu hareket ahlâk ve insanlık kaideleri kabili telif değildir. Kendini yokla, bu kardeşlerden hangisini daha çok seviyorsan, hangisile daha mes'ûf olacağını ümit ediyorsan onunla seviş, öteki kızıda bedbaht etme. Fakat çok dikkat et, kardeşlerden birini tercih ederken ötekisinin izzeti nefisini, gururunu kırmamaya çalış.

HANIMTEY...

Yüzme Rekoru Kırdı

Paris 15 — Kartonne ismindeki Fransız yüzücüsü 200 yardalık dünya rekorunu iki dakika 25 saniye ve 3-5 ile kırmıştır.

Muhtelif Devletlerde Vergi Nispeti

Londra, 15 — İngilterede nüfus başına isabet eden vergi miktarı takriben 16 lira 8 şiling, Fransıda 1176 frank, Amerikada 24 dolar 82 centtir.

İspanya'da Kargaşalıklar

Almeria, 15 — Vahim kargaşalıklar olmuştur. Bir amele ölmüş, 8 kişi ağır surette yaralanmıştır. Bu hâd'seleri komünistler çıkarmıştır.

Filipin Adalarına İstikâl Verildi

Vaşington 15 — Filipin adalarına 8 sene müddetle istiklâl veren kanun lâyihası kabul edilmiştir.

vakit yoktu, hareket çanı vurdu. Ziska trenle atladı, arkasından binbaşı Faruk bindi. Rih-tında kalan Şeker zadenin yüzü yaprak gibi sararmıştı.

Soğuk havayı buğulandıran bir buhar bulutu vagonların altından yayıldı. Tren hızlandı.

Garip bir tesadüf olmuştu. Kompartimanları yan yana idi.

Ziska iki küçük valizle yola çıkmıştı. Yalnız yanında taşıdığı el çantası göze çarpacak kadar büyüktü.

Güzel kadın kabinede küçük bir tuvaletten sonra koridora çıktı. Lacivert fanila bir seyahat kostümü vücu'ünün bütün hatlarını gösteriyordu. Dişlerinin arasına sıkıştırdığı ince uzun sarı bir ağ zlık yüzüne daha çapkın bir mana veriyordu.

Binbaşı Faruk: — Bu nefis bir seyahat olacak dedi. Tesadüflerin yarattığı fırsatlar çok zevklidir.

Trendeki erkek başlarını çeviren ve aptallaştıran güzel kadın gözlerini yumarak cevap verdi: — Tesadüf, sevişenlerin dostudur.

Vagon restoranda karşı karşıya idiler.

(Arkası var)

TEFRİKA NUMARASI: 23

CEPHE GERİSİ

"MILLİ ROMAN,"

Muharriri: Burhan Cahit

— Üzülme canım, dedi, bir şey iş misin, sıcak bir şey.

Şimdi karşı karşıya çay içerken konuşuyorlardı. Ziska, genç erkânı harbin, kuzeni hakkında sorduğu suallere yarımymalak cevap vererek ona şimdi (Berlin) de üç gün sonra verilecek harp malûlleri balosundan bahsetmeye başladı.

— Bu balo her sene yapılır. Çok güzel olur. Keşki sen de bulunsaydın..

Binbaşı Faruk Şeker zadenin ziyafeti gecesi hemen İstanbula dönmek üzere olduğunu söylemişti. Fakat işte iki gün geçtiği halde İstanbula yaklaşacak yerde bilâkis uzaklaşmıştı.

Genç kadının arzusunu anlayınca güldü:

— Hakkı Beyyarın gelir. Yalnız kalmazsın.

Ziska boynunu büktü:

— Olsun. Sen de gelsen... O hiç dansetmiyor.

— Ben de dansetmem.

— Zararı yok kendi kendimize eğleniriz.

Binbaşı Faruk genç kadının parmaklarını okşadı.

— Mademki istiyorsun, peki.

Geceyi otelde geçirdiler. Sabah treni onları (Berlin) e getirdi.

Maçkada (....) Apartmanında Dürüba Hanımefendiye

91 Berlin Adlon otel Nonoşum,

Adadan indikten sonra bana çok az mektup yazdın. Seni oldukça göreceğim geldi. (Berlin) den okadar bıktım ki, eğer ararsa Viyanaya, Hamburga, Münih iş için yaptığım seyahatler olmasa sıkıntıdan pathyacağım. Bizim binbaşı Faruk doğrusu Berlin'e alıştı. İlk seyahatinde o kadar sert ve eğilmez görünen genç adam şimdi Berlin'e eğlence âlemlerine öyle alıştı ki buradan ayrılmak istemiyor. Yalnız

Dünya Hâdiseleri

Kadın
Kıyafetli
Bir Erkek

Geçen gün Pariste bir fabrika müdürü hususî otomobili ile sokaktan geçerken yanış bir manevra neticesi genç bir kadına çarpmış ve kadını yaralamıştır. Kazazedenin yere düşüp kalkmadığını görünce otomobiline nakletmiş ve civar hastanelerinden birine götürerek yatırmıştır.

Fakat mecruhun yatağa yatmasından evvel elbiselerini soyması ve hastanenin hususî elbisesini giymesi lâzımgeliyordu. Genç kadın ilk evvel bir türlü soyunmak istememiş, gürültü patırtı çıkarmış ise de uğradığı kazadan dolayı takati kalmadığı için fazla mukavemet göstere-memiştir. Fakat bu sırada garip bir hâdise olmuş, elbiseleri soyulan kadının hakikatte bir erkek olduğu anlaşılmıştır.

Yaraları ağır olduğu için kadın kıyafetine girmesindeki sebebi öğrenmeyi kadının iyi olmasına talik eden hastahane idaresi, ertesi sabah mecruhun yatağında ölmüş olduğunu görünce derin bir hayrete düşmüştür. Zabitanın şimdiye kadar yaptığı tahkikat hiçbir netice vermemiş ve kadın kıyafetinde gezen erkeğin hüviyeti anlaşılamamıştır. Fakat mevcut kanaat bu adamın bir casus olduğu merkezindedir.

★

Paris yedinci hukuk mahkemesinde genç bir kadın tarafından bir erkeğin aleyhine garip bir zarar ve ziyan davası açılmış, şikâyetçi kadın, erkeğin herhangi bir suretle cezalandırılmaması için, bu davayı açmak maksadını şöyle izah ediyor:

— Çoktan beri hasret kaldığım yüzünü görebilmek.
Esas mesele işe şudur:

Bundan üç sene evvel Fransız bankasının memurlarından biri genç ve güzel bir kadınla tanışmış; sonra bu kadıncağızı terk ederek bir başka kadınla evlenmiş, bu hâdise, kadın için bir iç derdi olmuş, o gün, bugün, erkeğin peşini bırakmamış, fakat peşini bırakmamakla beraber bir şey de yapmamış, sadece takip etmiş, o nereye giderse o da gitmiş, o otobüse binmiş, kadın da binmiş; sokakta gezmiş, karşısında kadını bulmuş, velhasıl âşık kadın, canlı bir vicdan azabı gibi erkeğin gözü önünden ayrılmamış, nihayet erkek bir gün fena halde sinirlenmiş ve sokak ortasında kadına bir güzel dayak atmış, öyle bir dayak ki kadını hastaneye yatmaya mecbur etmiş ve elli lira masrafa sokmuş, tedavi edilip iyi olduktan sonra kadın öğrenmiyki sevdiği adam Paristen başka bir şehire memuriyetini değiştirtmiş yüzünü görmek için böyle bir dava açmayı düşünmüş:

Yediği dayak için yapıya mecbur olduğu masrafın tazmini.. sadece o kadar, ne fazla, ne eksik...

Fakat mahkeme, bu eshabı mucibe ile bu şikâyeti kabul etmemiştir.

TARİHİ MUSAHABE

Hızır Arayan Yobaz!
Hem Para Kazanır, Hem De
Mükemmel Bir Dayak Yer

Kolay şöhret, kolay servet, birçok insanların zihnini gıcıklıyan, hülyalarını şahlandıran ezeli ve ebedi cazibelerdendir. Şöhretin bir kuvvet olduğu anlaşıldığı gündüzenber nice insanlar, zahmetsizce o kuvvete sahip olmak istemişlerdir, servetin saadet denilen mefhumu can verdiği bilene-lidenberi kaç milyon kişi, o büyük eksiri bir hamle de yakalamak hülyasını gütmüşlerdir?... Bunu hesap etmek mümkün değildir.

Fatih medresesi çömezlerinden Molla Ahmet te işte onlardan, o tenperverlerden biri idi. Didinmeden, ahnteri dökmeden, küçük bir yorgunluk çekmeden zengin olmak istiyordu. Maksut, avamil, izhar, kâfiye, şafiye, izzi, celâl, kadimîr vesaire vesaire okuyup, yıllarca medresede dirsek çürütüp ele geçireceği icazetname, kendisine nihayet günde beş akçe bir irat temin edebilirdi. Halbuki o at, köle, konak ve... Halayık sayıklıyordu, bu sayıklayışın bir hakikat ifade edebilmesi için de para lâzımdı!

Molla Ahmet, çok düşündü, kitaplar karıştırdı, remiller attı, en sonunda emeline ermek için müessir bir çare buldu: Ayasofya camiindeki top kandilin altında kırk gün sabah namazı kılmak.. Ona verilen teminata ve kulağına ikide bir çalınan hikâyelere göre bu işi yapabilecekler, kırk gün fasılasız olarak o kandilin altında namaz kılanlar, mutlaka Hızır Aleyhisselâmi görüyorlardı. Hızır, görmek ise her merama ermek demektir, beşerin yorulmaz ve usanmaz yardımcıları olan bu ölmez şahsiyet, yalnız ölüye can vermezdi, başka ne istenilirse yapabiliirdi. Bir dilenciye bir lâhzada milyoner, en cahz bir adamı bir anda pehlivan haline getirirdi!..

Molla Ahmet, kolayca zengin olmak için böyle parlak bir çare bulduktan sonra vakit geçirmede, her sabah, fecirle beraber yola düzülmeğe koyuldu. Ayasofyanın en erken gelen namazcısı oldu. Kayyumlar kapıları açmazdan evve taş eşinin önünde yer alıyordu ve kapı açılır açılmaz içeri atılarak doğru top kandilin altına gidiyordu, aşkile, şevkile namazını kılıyordu.

Tam otuz dokuz gün bu büyük yorgunluğa katlandı, top kandilin altını kimseye kaptırmadı. Fakat kırkıncı gün biraz geç kaldı. Koyu, çok koyu bir sis şehri kapladığı için vaktini pek hesaphıyamadı, beş on dakika teehhürle medreseden çıktı. Eğer o gün de top kandilin altında yer almasa otuz dokuz günlük

yorgunluk heba olup gidecekti. Hızır teşerrüf için yeni baştan Ayasofyaya devam etmek lâzımgelcekti.

İşte bu endişe ile Molla Ahmet koşuyordu, fakat sis, âdeta kara bir perde gibi onun adımlarına çelme takıyordu, hızını azaltıyordu. Karanlıktan duvarlara çarpmak ihtimali de vardı. Bununla beraber koşuyordu. Sarahaneyi, Direklerarasını, Veznecileri, Beyazıt meydanını, Parmakkapıyı kör bir suratla geçti, tam Tavukpazarına kıvrılacağı sırada siyah bir gölge ile göğüs-göğüse geldi, yere yuvarlandı. Üstü başı çamura bulanmış, kavukcağızı da başından fırlayıp gitmişti.

Molla Ahmet, kırk günlük yeni bir çile daha geçirmemek kaygusile tos acısını mühimsemedi, hemen çamurlara saldırdı, kavuğunu aradı ve bulup ta başına geçirir geçirmez yine yollandı, soluğu Ayasofyada aldı. Kapılar açıldı, cemaat içeriye akın ediyordu.

Molla Ahmet, alı al, moru mor içeri atıldı, önüne gelenleri iterek ve geçerek top kandilin altına geldi, yuvasını başkalarının istilâ etmesinden korkan bir kartal gibi soluyarak yerine, o uğurlu yere çömeldi, tiknefes gibi sık sık soluyordu, şursuz bir telâş içinde de dört yanını gözliyordu.

Onun böyle homurdanır gibi soluğu, çatacak adam gibi dört tarafı bakıştı, camide hulunanların da dikkatini celbetmiş olmalı ki gerek ön saftakilere en geridekilere kadar herkeste ona bakıyorlardı. Fakat Molla Ahmet üstünde toplanan gözlerdeki

hayretle alâkadar değildi, bir az sonra tecelli edecek Hızırı düşünüyordu.

Nihayet namaz kılındı, dua edildi, dağılma vakti geldi. Molla Ahmet, yerinden kıpırdamıyordu, herkesin dağılmasını bekliyordu. Çünkü Hızırın kendisine başbaşa görüşeceğini umuyordu. Lâkin cemaat bugün dağılmıyordu, gözleri Molla Ahmedin üzerinde olduğu

halde, yerlerini muhafaza ediyordu.

İşte bu sırada ön saftan bir adam ayağa kalktı, elile Molla Ahmedî gösterdi:

— Ey cemaat, dedi. Bu papas efendi ihtida etmiş, hak dinine gırip aramıza gelmiştir. Kendisine yardım edelim, biraz dünyalık verelim. Takî din kardeşlerine ısınmış olsun.

Bunun üzerine herkes, top kandilin altına bir para atmaya başladı ve beş, on dakika içinde Molla Ahmedin önü, altın ve gümüşle doldu. Para düşkün molla, önünde kümelenen parlak yığına hayran hayran bakarken; kendisine papas ve dönme denilmesindeki sebebi bulmaya çalışıyordu. Bir aralık elini başına götürdü ve hakikati anladı. Meğer yolda çarptığı adam bir papası ve Molla Ahmet, onun külâhını giyip camiye gelmiş imiş!..

Düzme papas, şimdi telâş içinde idi. Bu paraları almamazlık edemezdi. Fakat uğradığı yanlışlığın cemaate hazmettirilmesi de müşküldü. Hele, bir papazın müslüman olmasından neşelenen] bir kısım cemaat mükemmel bir alay düzülmesini ve mühtedi rabibin o alayla evine götürülmesini teklif edince büsbütün şaşırıldı. Bereket versin ki Paraların pırıtışı zihnine cilâ getirdi, cemaate şu nutku söyledi:

— Gösterdiğiniz yardıma teşekkür ederim fakat ilk namazı kıldıktan sonra bu kara başlığı taşımak istemem bana bir kavuk verin, sokağa öyle çıkalım.

İçin için de mırıldandı:

— Hızır yardım etti Amma başıma papaz külâhı geydirdikten sonra...

★

O günün akşamı Sadrazam Benderli Ali Paşa, şeyhülislâm efendiye şöyle bir tezkere gönderiyordu:

“Fatih medresesi talebesinden Molla Ahmet nam fasikin başına rahip serpuşu geçirip ve kenduye mühtedi süsü verip Ayasofya camiinde sabah namazı eda eden müslimini iğfal ve bir hayli akça istihsal ettiği anlaşıldığından mezburun şer’i şerif ahkâmına göre ibretlisairin tecziyesi..”

Hızır Aleyhisselâm, şimdi de Molla Ahmede dayak attırıyordu.

M. T.

Bilmecemiz

Geçen Bilmecemizi Doğru Halledenler

Birer adet kitap alacakları:

Davutpaşa ortamektebi talebesinden 90 M. Kemal, Eskişehir Hoşnudiye ilkmektebi ikinci sınıftan 289 Suzan Nuri, İstanbul kız ortamektebi talebesinden 466 Sabiha, Fatih Zencirlikuyu bakaçıkmazi No. 6 Orhan, Uzunköprü Sakarya ilkmektebi üçüncü sınıftan 83 Cahide, İstanbul muallim mektebi orta kısmından 525 Sermet, Ankara san’atlar mektebi ihzari birinci sınıftan 61 Hüseyin Hüsnü, Salihli avukat Hayri Bey kerimesi Saadet, Beşiktaş Şenlikdede mahallesi Tahsin sokak 46 Mustafa, Salihli altınordu ilkmektebi talebesinden 419 Hamdi, İstanbul 45 inci mektep talebesinden 213 Orhan, İstanbul Şehromaneti civarında No. 39 Rezan, Hasköy Yenimahalle Cezairli sokak 83 Firuze, Edirne erkek lisesi dördüncü sınıftan 217 Mehmet Özcan, Gelibolu Namık Kemal mektebi dördüncü sınıftan 348 Halî Efendi ve Beyler.

Birer kart alacakları:

İstanbul birinci ilkmektep talebesinden 433 Sidika, Adana İnönü mektebi beşinci sınıftan 138 Ecâl, İstanbul kız ortamektebi talebesinden 268 Nimet, Beyoğlu 38 İnci ilkmektep talebesinden 46 Mimet İsmail, Edirne Şehir yatı mektebi üçüncü sınıftan 39 Kayahan, İstanbul kız lisesi talebesinden 152 Sabiha, Kastamonu Gazi Paşa caddesi No. 27 Hikmet, Zonguldak Gazi mektebi üçüncü sınıftan 217 Nimet, Uzunköprü Tayyare cemiyeti kâtibi Ahmet Efendi kızı Mes’ude, İstanbul kız ortamektebi talebesinden 197 Melâhet, İstanbul Hâlî mektebi talebesinden 44 Ümrân, Adana İnklâp mektebi üçüncü sınıftan 62 Mehmet Ziya, Adana İnönü mektebi beşinci sınıftan 253 Nimet, Edirne erkek lisesi ikinci sınıftan 41 İsmail Özdemir, Uzunköprü mimar Hayreddin mektebi beşinci sınıftan 28 Fethiye, Zünköprü mimar Hayreddin mektebi talebesinden 66 Münevver, Aydın san’at mektebi ikinci sınıftan 158 İsmail Hakkı, Adana erkek lisesi onuncu sınıftan 365 A. Basri, Ankara ticaret mektebi talebesinden 110 Nimet, Aydın san’at mektebi talebesinden 127 Kenan, Ankara ticaret mektebi talebesinden 127 Bedriye, Ankara mıntaka san’at mektebi talebesinden 135 Romezan, Eyyüp 36 İnci mektep talebesinden 103 Ahmet İsmail, İstanbul kız ortamektebi ikinci sınıftan 512 Mes’ude, Ankara ticaret mektebi üçüncü sınıftan 247 Leman, İzmir Halî Rifat paş caddesi Hadî Bey sokak 6 M. Sabri, Adana ticaret mektebi sen sınıftan 279 Hikmet, Ankara erkek lisesi ikinci sınıftan İsmail Hakkı, Ankara san’at mektebi talebesinden 57 Sami, Bursa ortamektebi ikinci sınıftan 524 Recep, Balıkesir erkek orta mektebi ikinci sınıftan 11 Mustafa, Pertevniyal lisesi ikinci sınıftan 123 Zeki, Beykoz 40 İnci ilkmektebi beşinci sınıftan 79 Sebahat, İstanbul erkek lisesi talebesinden 1023 Envari, Balıkesir erkek ortamektebi talebesinden 166 Fahri, Tekidağı ortamektep ikinci sınıftan 358 Abdürrahman, Kütahya Gazi Kemal mektebi beşinci sınıftan 101 Selçuk, İzmir Eşref paşa Halî Bey mektebi dördüncü sınıftan 309 Faruk Halî, Adana erkek lisesi beşinci sınıftan 454 Bekir Sıtkı, Bolu ilk merkez mektebi dördüncü sınıftan 179 Ali, Ankara erkek lisesi ikinci sınıftan 792 Ali Ferruh, Ankara erkek orta mektebi ikinci sınıftan 250 Orhan Bey ve Efendiler.

Yeni (Ölçü)ler Yapılmıyor

1 kânunusaniden itibaren yeni ölçüler kullanılmıya başlayacağı için birçok vilâyetlerden İstanbul belediyesine yeni ölçü esasları siparişi yapılmaktadır. Belediye, İktisat Vekâleti kanunun tasrih ettiği nizamnameyi yapmadığı için bu siparişlere müspet cevap verememektedir.

SON POSTANIN

İLÂN FIATLERİ

- 1—İlânın tek sütun 1 satırı gazetenin metin yazısına vasatı 4 kelimedir.
- 2— Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3— Daha kalın ve daha incecik yazılar santim ile hesap edilir.
- 4— Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlere tâbidir:

Savfa	Santimi
1 inci	400 Kr.
2 "	250 "
3 "	200 "
4-5 "	100 "
Diğer sayfalarda	
50 "	
Son sayfada	
25 "	

Ziraat Bilgisi

Tavuklarınız
Neden
Yumurtlamıyor?

Bize ziraat hususundaki müşküllerinizi sorunuz.
Son Posta'nın
«Çiftçi» si sizi güçlükten kurtaracaktır.

S — Tavuklarını her zaman buğdayla beslediğim halde bir türlü bol bol yumurtlamıyorlar. Çöplükte dolaşan tavuklar daha iyi yumurtlıyor acaba sebebi nedir?

C — Bizde tavukların yemlerine hiç ehemmiyet verilmez. Birçok kimseler tavuklarını serbestçe çöplükte geçinmeye bıraktıkları zaman daha iyi yetiştiklerini iddia ederek onlara cüz'î bir nafaka bile vermezler. Filhakika serbest gezen tavuklar daima buğdayla beslenen tavuklardan daha ziyade yumurtlarlar. Yalnız hakikatte yanlış anlaşılacak çok mühim bir nokta vardır:

Tavuklar aldıkları gıdayı sair bütün hayvanat gibi iki fizyolojik vazife uğrunda sarfederler. Bunun birisi beslenip yaşamak, diğeri de yumurta vermek vazifesidir. Hiç şüphe yoktur ki tavukların bu iki iş için muhtaç oldukları mevadî gıdaye başka başka olduğu gibi yalnız yumurta veya yalnız kuvvet için de muhtaç oldukları gıda muhtelifdir. Tavukların evvelâ sıhhatli ve sonra mahsuldar olmaları her şeyden evvel ihtiyaçlarının tamamen temin edilmesine bağlıdır. Bu da ancak çeşitli bir besleme ile mümkün olur.

İşte tavuklarını yalnız buğdayla besleyenler onlara en noksan bir yem vermiş olduklarının farkında olamıyorlar. Bu noksan beslenme icabı da tabiatile bol yumurta yapamıyorlar. Halbuki serbestçe çöplükte gezinen komşu tavukları buldukları yeşillik, kırıntı, tane, kurt gibi muhtelif yeyintilerle ihtiyaçlarını daha mükemmel temin ettiklerinden bittabi daha fazla zinde ve daha fazla mahsuldar oluyorlar.

Yapılan ince hesaplarla anlaşılmıştır ki muhtelif mevadî esasîyesi nazarı dikkate alınarak tertip edilmiş bir kiloluk yem, tam iki buçuk kiloluk safi yeme muadildir. Karışık bir yemin lüzum ve ehemmiyetini anlamak için biraz daha teşrih edelim:

Bir tavuk yalnız buğdayla beslendiği takdirde yevmiye 100-120 gram buğday yiyebilir. Bunun 80-85 gramı teneffüs, hazım, ilâh gibi faaliyetlere sarfolunur. Baki 20-gram da yumurtaya kalır. Bir yumurtanın terkinde 7 gram albomin, 7 gram kireç, 7 gram yağ ve daha birçok maddeler vardır. Halbuki 20-25 gram buğday bu terkiye göre yevmiye yarım yumurtaya yetecek gıdaları bile ihtiva etmez. Binaenaleyh yalnız buğdayla beslenmiş bir tavuktan da artık hergün yumurta beklemek çok boş bir fikirdir. Demek oluyor ki tavukları mutlak surette muhtaç oldukları mevadî gıdaye göre tertip edilmiş yemlerle beslemek lâzımdır.

Tavuklardan fazla yumurta almak bahsinde bu noktayı göz önünde bulundurarak daima buğday, arpa, yeşillik, çimlenmiş yulaf, kemik tozu, pirinç kırıntısı, darı, kan tozu, sofra artıkları, bağirsak, kepek, hulâsa muhtelif gıdalarla beslemeyi ihyat ediniz. Ancak bu sayededir ki sıhhatli ve mahsuldar tavuklarınız olur. — Çiftçi

≡ Dünyada Olup Bitenler ≡

Beynelmilel Bir Amerikan Casusunu Öldürdüler

Cinayet Los Angeles'te İşlenmiştir Ve Çok Esrarengizdir

Amerika efkârı umumiyesi, son derece esrarengiz şartlar dahilinde işlenmiş mühim bir cinayetten dolayı büyük bir heyecan içindedir. Cinayetin kurbanı yüzbaşı Wandervel namında eski bir casustur ki umumiyetle Amerikan polis kadrosunda Valfujann Yohannes namile maruftur. Yüzbaşı Wandervel Umumi harpte Amerikan polisi namına beynelmilel siyaset mahfillerinde ve ordular nezdinde mühim casusluk hizmetlerinde bulunmuş ve bu yüzden birçok para kazanmış bir adamdır. Harpten sonra boş kaldığı için zamanını eğlence ile geçiriyordu. Bundan bir müddet evvel güzel bir yat satın alan yüzbaşı Wandervel bu yatla Los Anjelese gitmişti. Vak'a günü yatta bir hayli misafir vardı.

Fakat misafirlerden bir kısmı karaya çıktıktan sonra gemide birkaç erkekle birkaç kadın kalmıştı. Yüzbaşı Wandervel de davetlilerle beraber yeni aldığı yatla dünya etrafında bir devriâlem yapmak meselesini görüşüyordu. Yüzbaşı bu teşebbüse epey zaman evvel karar vermiş,

Yüzbaşı Wandervel

yatta o suretle tadilat yaptırmıştı. Bu konuşma esnasında yatın pencerelerinden birine deniz tarafından üç defa vurulmuştur.

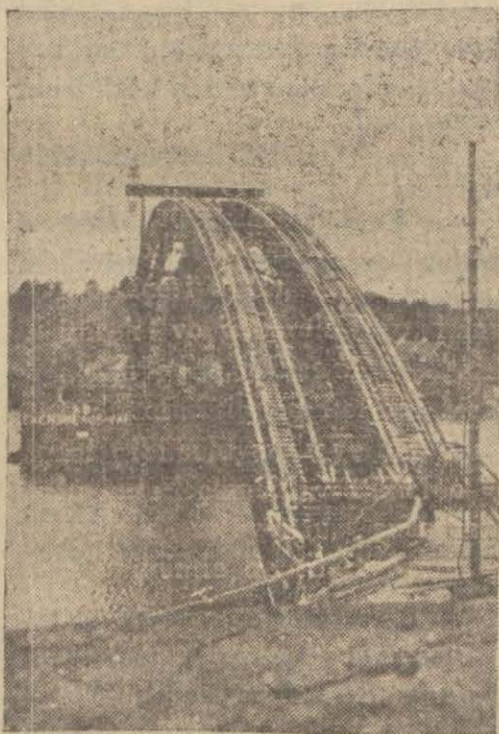
Gürültü gelen pencereye baktığı zaman bu pencereden bir adamın baktığı ve yüzbaşıya işaret ettiği görülmüştür. Gemi sahibi, bu adamı tanımış olacak ki misafirlerinden izin alarak di-

şarı çıkmıştır. Onun gayubetin-den sonra bir müddet daha konuşan davetliler yüzbaşının avdet etmekten geciktiğini görmüş, endişeye düşmüşler ve gemide bulunabileceği yerleri aramaya başlamışlardır.

Geminin her tarafı aranmasına rağmen yüzbaşı bulunamayınca davetlileri ciddi bir endişe almış ve bir defa da kamarasını aramaya karar vermişlerdir. Kamaranın kapısı açıldığı zaman Yüzbaşı Wandervel'in koltuğunda oturduğu ve ölü olduğu görülmüştür. Sirtından giren bir kurşun, yerde, ince bir kan izi bırakarak kapıya doğru ilerliyordu. Fakat aynı kamarada yüzbaşının karısı ile çocukları da uyuyorlardı. Yüzbaşının hüviyeti gemide otuz adet resmî askeri tüfek bulunması hâdisinin içinde insan bulunan bir kamarada vukua gelmesi çok esrarengiz görülmektedir.

Zabitanın bu esrarengiz vak'a hakkında yaptığı tahkikat henüz bir netice vermemişse de ilk şüpheli görülenler arasında yüzbaşının karısı bulunmaktadır.

Dünyanın En Büyük Kavisli Köprüsü

Berlinden hususî muhabirimiz yazıyor: Dünyanın en büyük kavisli ve mimari noktasından en fazla sanat maharetini ihtiva eden köprüsü, eylevm Stokholm da yapılmaktadır. Yakında bitirilecektir. Köprü, beton armadır. Kol kuvveti yerine makine yardımıyla fazlaca istifade edildiği için, denilebilir ki, bu köprü, mümâsilleri içinde en az amele sarfına lüzum hasıl olan bir eserdir.

İstanbul için yapılması düşünülen köprü veya köprüler münasebetile bu eserin tetkik edilmesi ve bundan istifade olunması şayanı arzudur. Çünkü iyi bir tecrübe mahsulüdür. İzzet

Dünya Cenneti İsmi Alan Güzel Küba...

Müthiş Bir Kasırga Neticesinde Bir Yiğın Enkaz Hâline Geldi

Antiy denizinin incisi denemekle maruf Küba adası müthiş bir felâket geçirdi. «Son Posta», sütunlarında kısaca yer bulan bu afetin tabiri-hat tasavvuru çok üstündedir. Cennet gibi güzel, en medeni denizler gibi mamur olan bu ada, şimdi âdeta bir yiğın anka hâline gelmiştir.

Ne evdeki insanlar, ne tarlada çalışanlar afetin zararlarından mahfuz kalabilmişlerdir.

Birçok kimseler, yıkılan evlerinin anka altında can vermişlerdir. Umumi nüfus zıyayı 2000 dir. Bunun 1700 zü yalnız Santa-Kruz

ismi verilen bir kasabadandı. Yaralı miktarı ise beş binden fazladır. Yaralıları tedavi etmek için mevcut hastahaneler kâfi gelmediğinden, ayrıca açık hava tedavihaneleri tesis edilmiştir. Maddî zarar 5 milyon İngiliz lirasıdır.

İktisat Haberleri

41 Memleket Paralarının Kıymet Düşüklüğü

Wiener Börsen - Courier gazetesinin tetkikine göre, paralarının kıymeti düşen memleketlerin adedi nisan 1932 de 36 idi. Ondan sonra daha 3 memleketin paraları kıymetlerinden kaybetmişlerdir. Bu suretle bu memleketlerin sayısı Haziran 1932 sonunda 41 i geçmiştir. Memleketler ile paralarının kıymetlerinde Dollar'a nisbetle % düşüklük aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir: İngiliz Pfund'u Para kıymetinde

grubu	% düşüklük
Avusturalya	41,5
Mısır	26
Danimarka	26,5
İngiltere	26
Finlândiya	35,5
Hindistan	26
Japonya	36
Yeni Zelând	33,5
Norveç	31
Filistin	26
Portekiz	25,5
İsveç	30,5
Siyam	25
Amerika Grubu:	
Arjantin	42,5
Bolivya	26
Brezilya	34,5
Kanada	12,5
Şili	50
Ekuador	28,5
Nikaragua	30
Mekaiika	40
Paraguay	46
Peru	25,5
Salvador	25
Uruguay	59
Venezuela	25
Avrupa Grubu:	
Estonya	3
Yunanistan	49,5
Yugoslavya	9,7
İrlanda	39,5
İtalya	3
Avusturya	12,3
İspanya	57,5
Türkiye	89
Çekoslavakya	0,1
Macaristan	0,34
Bulgaristan	94
Romanya	95,9
Polonya	50

Bu memleketlerden bazılarının paraları kıymetlerini harpten sonraki senelerde kaybetmiş ve aradan geçen müddet içinde tesbit edilmişlerdir. Buna mukabil diğer kısım devletlerin bilhassa İngiliz Pfund'u grubunun paraları son senelerde sarsıntıya uğramışlardır.

Para kıymetlerinde bu nisbette düşüklük tarihte ilk defa olarak görülmektedir. Paralar kıymetlerinden hatta malûm büyük görmüş buhranı esnasında dahi bu derecede kaybetmemişlerdir.

Yukarıdaki istatistikten anlaşıldığı veçhile, paraları en ziyade sarsılan memleketler bilhassa ziraat maddeleri istihsal eden devletlerdir. Avrupada Türkiye, Bulgaristan, Yunanistan ve İspanya ile Orta ve Cenubi Amerika ve Avusturalya gibi.

İTTİHAT VE TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur. —

Nasıl doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

Tefrika No. 6

Damat Mahmut Paşa İstedığı İmtiyazla Nâmütenahi Para Kazanacaktı

Fakat gariptir ki, aradan üç gün geçtiği halde, ne Ahmet Rıza Bey ve ne de M. Pol, Paşayı ziyarete gelmemişti. Paşa, umumi salona inmeyi azametine yediremiyor; sabahtan akşama kadar dairesinde bir aşağı, beş yukarı geziniyor; bu yalnızlık yavaş yavaş onda bir ye'sü fütur husule getirmeye başlıyordu. Oğulları bir iki defa sokağa çıkıp şöylece bir dolaşmak istedikleri halde, Damat Paşa buna da mani oluyor.

— Hele biraz daha sabredin. İnşallah İstanbuldan muvafık bir cevap gelir de, hep beraber çıkar, şan ve şevketimizle gezeriz de şu Parislileri kendimize hayran bırakırız. Diyordu. Lâkin, İstanbuldan beklenen o (muvafık cevap ta gecikiyor, bir türlü gelmiyordu. Sefir Münir Bey, zavalı damat paşanın metalibatını sormuş ve ortadan kaybolmuştu. Bu, adeta, damağın bir parmak bal çalma benziyordu.

Halbuki, sefir Münir Bey vazifesini tamamen yapmış; sefarethaneyeye avdet eder etmez, damat Mahmut paşa ile olan mülakatını, en küçük tafsilâtına kadar şifreli telgrafla İstanbulla yazmıştı. Abdülhamit, bu telgrafı okuduğu zaman ihtimal ki üç aşığı, beş yukarı eniştesile pazarlığa girişecek ve onun evdetini temin edecekti. Fakat, Damat paşanın firarı meydana çıktığı dakikadan itibaren zarayda müthiş bir cereyan başlamış ve onun aleyhinde Abdülhamide söylenmedik söz bırakılmamıştı.

O esnada pek ziyade ikbal mevkiinde bulunan ve parlak fikirlerle Abdülhamidi tamamen teshir etmiş olan (İkinci kâtip İzzet Bey) Mahmut Paşa aleyhtarlarının en başında bulunuyor, — Eger, paşanın dermeyan ettiği şerait, bilâ kayduşart kabul olunursa, çok fena bir (Suimisal) olur. Yarın (Şehzadegân hazretati) nı da teşvik ederler; aynı harekete sürüklerler. Buna binaen kat'iyyen zaaf gösterilmemelidir.

Diyor; ve Abdülhamidi mukavemete sevk ediyordu. İzzet Beyin bu fikri ileri sürmesinde mühim bir sebep vardı. Çünkü, (Büyük mabeyn) dairesinin en alt katında, basık tavanlı küçük bir salonun duvarları arasında mühim bir sır gibi mektup kalan bir hâdisa cereyan etmiş ve bu hâdisa damat paşa ile ikinci kâtip İzzet Bey arasında derin bir uçurum husule getirmişti ki: O da, şu idi:

Hindistanın muşhur muharrirlerinden (Mevlevi Mehmet İnşallah Hanı Sahip) isminde bir zat, İngiltere tebaasından (Bernard Meymon) vasıtasile Damat Mahmut Paşaya bir proje takdim ediyor; ona bazı imtiyazlar almaviteklifi ediyordu. Bu projeye mucibince [ilk istasyonu Basra, Basra, Şam, Mekke] arasında bir şimendifer hattı ile

Damat Mahmut Paşayı, elinde alet gibi kullanan Bernard Meymon

[Bağdat ve Basra arasında vapur işletmek], [Dicle ve Fırat sahillerinde irva ve iska amelihatları yapılarak vasi mikyasta arazi imar eylemek] imtiyazları alınacak.. Bu imtiyazları sonra (Mevlevi Mehmet İnşallah) derhal Hindistan - on sene müddetle, bilâ faiz - beş milyon lira bulacak.

Evvelâ şimendifer hattı yapılacak. İran ve Hindistan (Hacı) ları kolaylıkla haçça gidip gelmeye muvaffak olacak. Sonrada projenin diğer aksamı tatbik olunacaktır..

Damat Mahmut paşa, bir altın seli gibi para akıtacak olan bu projeyi alınca, derhal Abdülhamid'e bir istida vermiş, (âlemi islâm) a karşı büyük bir muvafakiyet temin edeceğinden bahisle bu imtiyazın kendisine ihsan buyurulmasını istinirham etmişti.

Almanların (Anadolu-Bağdat) şimendifer hattı projesine tamamen bir darbe indirecek olan bu imtiyaz talebini görünce, Abdülhamit maksadın ne olduğunu anlamış; fakat bu talebi birdenbire reddetmiyerek bir komisyon tarafından tetkikini emrelemiştir.

İkinci kâtip İzzet Bey, orman ve maden nazarı Selim Melhame paşa ve maden nazarı Seniye Erkânî harbiye Müşiri Şakir paşalardan mürekkep olmak üzere teşekkül eden bu komisyona, damat Mahmut paşada celbedilmiş ve proje hakkında isahat istenilmişti. Mahmut paşa, icap eden izahatı verdikten sonra, münakaşa başlamıştı.

Selim Melhame Paşa, bu hatın hisseyden evvel (Avrupa - Hindistan) yolunu kısaltmak için İngilterenin gizli bir siyaseti olmadığını ileri sürdü.

Şakir Paşa, askerî faide ve mazarratlar üzerinde fikir yürüttü.

Fakat İzzet Bey.. Bu imtiyaz verildiği takdirde, bütün Irak havalisinin müthiş bir İngiliz - Alman rekabet sahası olacağından tutturarak:

— İş, bu kadarla kalsa bir şey değil. Avrupa devletleri bu meselede derhal bir (ittihadi islâm) kokusu alacak ve Allah

esirgesin, derhal Devleti aliyenin taksimi teşebbüsüne başlayacaklardır.

Dedi.

Projesini kökünden baltalayan bu fikre, Damat paşa:

— Ne münasebet efendim.

Bu sizin kendi evhamınız...

Diye itiraz etti. Lâkin İzzet B., pek manalı bir tarzda gülümsedi ve:

— Bilâkis paşa hazretleri..

Size kendi fikrimi değil, bu işle en çok alakadar olması lâzımgelen bir devletin sefirinin mütalesasını arz ediyorum.

Cevabını verdi.

Damat Mahmut Paşa, oturduğu yerde irkildi. Ellerini dizlerine dayayarak:

— Anlıyamadım mirim.

Dedi. İzzet B., izahat verdi:

— Dün, bir mesele için Almanya sefarethanesine gönderilmiştim. Söz arasında bu meseleden bahsettim; sefirin fikrini öğrenmek istedim. Sefir..

Birdenbire bir feryat koptu. Damat Mahmut Paşa, yerinden fırlamış, ellerini masaya vuruyor ve avazı çıktığı kadar haykırıyordu:

— Alçak.. Namussuz.. Demek ki, gittin; Almanlara hafiyelik ettin.. Benim projemi Almanlara sattın.. Söyle bakalım bunun için ne kadar para aldın.. Söyle.. Söyle.. Söylese..

Birdenbire Damat Paşanın sesi kesildi; zavalı adam, ağzından köpükler saçılarak yere serildi.

İzzet B. en önde olduğu halde, salondakiler korkmuşlar ve kaçmışlardı. Derhal doktorlar yetişti. Hâdisa Abdülhamide arz edildi.. Paşa, harem dairesine alındı. İlaçlar verilerek sinirleri yatıştırıldı. Hünkâr tarafından (selâmî şahane) ile:

(Arkası var)

Bulgar Dostluğu

Neşriyatımız Çok İyi Tesir Eiraktı

Sofya, (Hususi) — İstanbul gazetelerinin, Bulgar Başvekili M. Muşanof'un nutku etrafında vaki olan hararetili ve samimî neşriyatı Sofya mehafilinde çok iyi tesir bırakmıştır. Resmî rical bütün bu tezahürlerin iki memleket arasında esasen mevcut olan dostluk rabtalarını daha çok kuvvetlendirdiğini beyan etmekte mütefekkirliler.

Kemalpaşa'da Fırka İntihabı

M. Kemalpaşa, 12 (Hususi) — Kazamızda. Halk Fırkası reis intihabı yapıldı. Fırkaya reis intihabından bugüne kadar halkın ve bilhassa köylümüzün her bir hususata yakından alakadar olan ve kendisini istikametle sevdiren eski Reis Refik Bey ittifaqla tekrar Reis intihap edildi.

akşam saat

21,30 da

Üç Saat

Opereti: 3pe de 27 tabii

Yazan: Ekrem Roşit

Bestelleyen:

Cemal Roşit

Umuma

Son hafta

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Caninin Tutulmasına Bir Gazete Sebep Oldu

Kall Sokrat

(Baştaarfı 1 inei sayfada)

binaenaleyh elindeki gazeteyi okumaya çalışmaktadır. Fakat rumcada konuşma lisanı ile okuma lisanı biraz farklıdır. Tamamen anlayamamaktadır. Aksi gibi elinde tuttuğu gazete de Rumelihan cinayetinden bahsetmektedir.

Yümnü Celâl Bey etrafına bakıyor, yanbaşında Ruma benzeyen bir zatı görüyor, gazeteyi ona uzatarak soruyor:

— Kuzum, pek anlayamadım, ne yazarsın bu?

Adam gazeteyi alıyor, okuyor, fakat okurken yüzü sararıyor, elleri titremeye başlıyor, derken hafif bir baygınlık geçiriyor, bunu müteakip te gazeteyi ve komşusunu orada bırakarak hiçbir şey söylemeden sokağa fırlıyor, karşıkı berber dükkânına koşuyor!

Neden Bu Adama Çattın?

Yümnü Celâl B. mütehayyir, yanında oturan adamın neye uğradığını düşünürken, içeriye bir berber giriyor ve doğruca yanına gelerek soruyor:

— Canım. Bu cinayetin katilleri tutulmuşlar, Adliyyeye teslim edilmişlerdir, durup dururken, sen Sokrat Efendiye neden katil isnat ediyorsun?

Yümnü Celâl B. karşısındaki bakıyor:

— Yanlışlık olacak Ben o adama çattım. Ne kendisini tanıyım, ne de adının Sokrat olduğunu bilirim!

Berber Efendi bu cavaptan memnun, çıkıp gidiyor!

Bir İstifham İşareti..

Fakat Yümnü Celâl Beyin kafasında bir istifham işareti parlamaya başlamıştı:

— Kendisi biraz evvel gazeteyi verdiği adama cinayet isnat etmiş değildir. O halde bu adamın sözünü böyle telâkki etmesinin sebebi nedir? Anlaşılan türkçesinin kitliği olacak! Fakat gazeteyi okurken neden sararıp titremeye başlamıştı?

Komiser Bey Buna Bakınız!

Yümnü Celâl Bey kendi kendine sorduğu bu suallere cevap bulamayınca doğru Taksim merkezine gidiyor, komiser beyi buluyor, hâdiseyi anlatıyor. Komiser B. üç dört gündün beri bu mesele ile meşgul, ihbarı ehemmiyetli görüyor, derhal Sokratı tarassut altına alıyor. Bir taraftan da Müddeiumumiye haber veriyor. Rumeli Hanı meselesini takibe memur olan Müddeiumumi Beyin de bu ihbarı aynı ehemmiyetle telâkki ettiği tahmin edebiliriz. Filhakika hemen koşup geliyor, tahkikatı ele alıyor ve çok kısa bir zaman zarfında anlaşıyor ki:

Katilin sırdışı olan berber Todori

— Rumeli Hanı faciasının hakiki faili bu Sokrat ile biraderi Yanidir. Bunun içindir ki gazeteyi okurken sararmış, bunun içindir ki, Yümnü Celâl Beyin hitabını işidince iyi anlayamadığı için korkmuş, hemen dostu olan berbere koşmuştur.

Vak'a Nasıl Oldu?

Katil (Sokrat) ile biraderi (Yani), her ikisi de Yunan tebaasındandırlar. Orada işsiz kaldıkları için iş bulmak üzere kısa bir müddet evvel İstanbulla gelmişlerdir.

Hayırlı Adam!

Bu iki kardeşin Yunanistanda terzi makastarlığı yapan (Yorgi) isminde bir arkadaşı vardı. Bu (Yorgi) iki kardeşin İstanbulla gideceklerini öğrendiği zaman onlara:

— Benim bir annem vardır. Gidip kendisini görünüz, adı (Evantiya) dır, demiş ve kadının adresini de vermiştir. İki kardeş Madam (Evantiya) yı işte bu sayede, İstanbulla geldikleri gün tanışmışlardır. Kadın oğlundan haber getiren bu kardeşleri memnuniyetle karşılamış, kendilerine ikramda bulunmuş, hatta iki kardeş Hamalbaş sokağında tuttukları odada ziyaretlerini iade etmiştir.

Aradan bir müddet geçmiş, bu iki kardeşin İstanbulda kolay kolay iş bulamayacakları anlaşılmış, Atınaya dönmeleri ihtimall belirmiş ve kadın da bunu işittince:

— Ne iyil Oğlumu göreceğim geldi, Ne de sizinle beraber giderim. Fakat İngiliz banknotu olarak biraz param ile tahvilâtım ve mücevherlerim var, acaba bunları burada mı bozdurmalıyım, yoksa orada mı? demiş. Anlaşıyor ki katillerin kafalarında cinayet fikrini doğuran kadının bu cümlesi olmuştur.

Plân şudur: İki kardeş kadını bağlayacaklar, parasını alacaklar. Sonra ertesi sabah vapura atılarak Yunanistana gidecekler, orada sözde namuskar bir hayat yaşayacağılarıdır.

Cinayet Nasıl Oldu?

Artık karar verilmiştir, böyle yapılacaktır. Filhakika o gece iki kardeş Madam Evantiyayı görmeye gidiyorlar. Memnuniyetle karşılanıyorlar.

— Artık hazır olduklarımızı, ilk vapurla yola çıkacaklarımızı söylüyorlar.

Hâdisenin seyri tarzına bakarak tahmin edebiliriz; kadın:

— Ben de beraber, diyor.

Kaçta buluşalım?

— Tam sekizde, bizim evde!

Odanın duvarında büyük bir saat vardır. Fakat bozuktur, ka-

da bakıyor:

(Arkası 9 uncu sayfada)

En Son Keşiflere Ve Tetkiklere Göre

HAZRETİ YUSUF ve HAZRETİ MUSA

Yazan: Ömer Rıza

— 16 —

Ey Firavun, İbranîler Bize Lânet Okudular, İsrail Oğulları Fena Vaziyettedirler

Firavun cevap verdi:

— Ya ret edersem!

— O zaman Yehudanın lâneti başınıza çöker. Taunlar, vebalar Mısır diyarını mahveder.

Firavun kızdı:

— Fazla oluyorsunuz. Beni kendi sarayında tehdit ediyorsunuz. ve bunu bu memlekette beslene beslene şişmanlıyan, fakat iş görmek istemiyen İsrail oğulları için yapıyorsunuz! Saray erkânı ve saray kâtipleri! Dinleyin. İsrailin ikamet ettikleri Goşen'e gidin ve onlara deyin ki artık onlara bundan böyle kerpiç yapmak için saman verilmeyecek, fakat kerpiçlerin sayısı da indirilmeyecek, samanı da kendileri tedarik edip çalışacaklar, çünkü bu adamlar tembel. Tembellikten kurtulmaları için saman da toplasınlar, tarlaları doluşarak kerpiçler için lazım olan samanı tedarik etsinler.

Kâtipler bu iradeleri sükûn içinde kaydettiler, Musâ ile Harun asalarını kaldırarak bir nefeste cevap verdiler:

— Yahua namına seni tel'in ediyoruz. Yakında geberecek ve bu günah için cevap vereceksin. Mısır halkını da tel'in ediyoruz. On'ar da koyu karanlıklar içinde kapkızıl kanlar içecekler! Onların ekmeği ölüm, suları kan olacak, ve nihayet sen bizi salıvereceksin!

Musâ ile Harun fazla beklemediler. Geri dönerek yürüdüler. Ve ortalığı yine sükûn kapladı.

Bu gibi sözler Mısırlıları korkutur ve onların içine işledi. Firavunun çenesi göğsüne dayanmış, yüzü hiddetten kızarmış, korkudan beyazlaşmıştı.

Firavunun bir işareti üzerine başvezir asasıyle yere üç kere vurmuş ve kapıyı işaret etmiş, herkes te dağılmaya başlamıştı.

Geride yalnız vezirlerle büyük memurlar kalmış, Veliht Prens Seti söz alarak anlatmaya başlamıştı:

— Ey Firavun! İbranîler bize lânet okudular. Bunun sebebini ihmal etmemek icap eder. İsrail oğulları çok fena bir vaziyettedirler. Onlara her türlü zulüm

revâ görülüyor. Müsaade ederseniz onların ikamet ettikleri Goşene gidip vaziyeti tahkik edeyim, gördüklerimi size arz edeyim. Haksızlık varsa onu kaldırırız, biz de lânetten kurtuluruz. Haksızlık yoksa sizin sözünüz sözdür. Firavun bu teklifi kabul etti ve

— Pekalâ oğlum, dedi.

Geride kalanlar da:

— Hayat, kan, kudret, Firavun! Firavun! Firavun! Diye bağırarak Firavunun huzurundan ayrıldılar.

Goşen İsrail oğullarının yaşadıkları ülke idi. Arazi münbit ve çöl kadar düzdü. Su yolları araziye mükemmel su yolları, her tarafta yemyeşil tarlalar uzanıyordu. Sürü sürü hayvanlar meralarda otarlardı. Fakat asıl Goşen kasabası, pek fakirdi. Evleri, çamurdan birer izbe idi. Kasabanın ortasında yine çamurdan bir evin önünde iki direk duruyordu. Ve burası kasabanın mabedi idi. Burada yaşayan erkekler sert bakışlı, çengel burunlu idi. Genç kadınlar çok yakaşlı, çocuklar güzeldi. Etraf ekinlerle, sürülerle dolu olduğu halde güzel giyinen veya süslenen bir kimse yoktu.

Goşen halkının Mısırlıları sevmedikleri besbelli idi. Çünkü İsrail oğullarının nazarında Mısırlılar, putperestler. Bilhassa Mısırlıların öküze tapmaları, İsrail oğullarının onlarla eğlenmelerine saik oluyordu. Mısırlı memurlar, şehirlerine geldikleri zaman bunlar, tam Apisin eysafını haiz bir öküz bulup keser ve onu onların çadırları önüne atarak Mısırlılara karşı hislerini izhar ederlerdi. Hatta Mısırlıları daha fazla hiddetlendirmek için karafatmaları toplar, onları kesilen öküzün etrafına bırakırlardı. Çünkü eski Mısırlılar bunları da tel'ie ederlerdi.

Firavunun veliahtı, Goşene gittiği zaman Hazreti Musâ orada değildi. Musâ hazırlıklarla meşguldü. Fakat Beni İsraili ihtiyarları ona her şeyi anlattılar. Bunlar çoğaldıkları için Firavunlar onlara düşman kesilmişlerdi. Onların erkek yavruları toplanarak kesiliyor, kız çocukları diri bırakılıyordu.

Sonra kerpiç yapmak işi başlandı. Kerpiç yapmaktan beter olan bir iş, kerpiç için saman toplamaktı. Yahudilerin bütün kadınları ve kızları bütün gün bu işle meşgul oluyor, erkekleri bütün gün kerpiç yapıyorlardı. İsrail oğulları, manga manga hep bu işle meşguldüler. Fakat mesele kerpiç yapmaktan ibaret değildi. İşbaşı olan Mısırlılar ve kâtipler son derece zalim adamlardı. Bunlar İsrail oğullarını söverek, döverek, kırbaçlayarak çalıştırıyorlardı. Hergün gençler yerlere serilerek, vücutlarından kanlar fışkıncıya kadar dayak yiyorlardı. İşbaşıları, âcizlere ve malûllere de acımayor ve onlara da zulüm ediyorlardı.

(Arkası var)

SON POSTA

Istanbul
BORSASI

15 - 12 - 1932

Paralar (satış)

	kuruş		kuruş
1 İsterlin	705,-	20 kuron	123,-
1 dolar	213,-	1 şilin Avus.	27,-
20 fr. Fransız	170,-	1 pezeta	17,-
50 İret	218,-	1 Mark	50,50
20 fr. Belçika	117,-	1 zloti	24,-
20 drakmi	24,-	1 Pengö	31,-
20 fr. İsviçre	820,-	20 ley	23,-
20 leva	27,-	20 dinar	58,-
1 florin	85,-	1 Cervoneç	—

Çekler

Londra	693,75	Prag	15,79
Nev - York	0,4707	Viyana	3,9966
Paris	12,03	Madrid	5,7028
Milano	9,1723	Berlin	1,976250
Brüksel	3,3914	Varşova	4,1751
Atina	84,2160	Peşte	3,39
Cenevre	2,4430	Bükreş	79,93
Sofya	64,961	Belgrat	35,04
Amsterdam	1,1678	Moskova	—

Hisse senetleri

Lira	Lira		
İş Bank. (Nama)	10,15	Anadolu %100V.	37,50
" (Hâmile)	10,25	Şark D. Y.	41,45
" (Müessese)	93,-	İst. Tramvay	50,00
Osmanlı Bank.	35,-	Üsküdar su	11,00
Se'ânik	5,95	Terkos	32,40
Şirketi Hayriye	11,30	Hav-gazi	27,-
Halic	0,91	Telefon	15,-
Anadolu %60V.	24,35	Bomonti	23,65
" %60 P.	24,15		

Esham ve Tahvilât

Lira	Lira		
İst. Dâhili	96,00	Rejî	4,20
Dünyası Mu.	57,00	Tramvay	4,97
Gümrük	6,00	Rüta	18,75
Saydî mahf.	6,60	Üsküdar su	170,-
Bağdat tertip I	8,75	Terkos	41,50
" II	5,20	Elektrik	—

BORSA HARCI

Tahvilât - Meskûkat

Lira	Lira		
Türk Altını	9,22	(Reşat)	46,75
İng.	10,42	(Vahit)	46,20
Fr.	8,22	İnce beşbirlik altın	
Rus	10,75	(Cumhuriyet)	45,-
Mecidiye	35,00	(Hamit) armalı	50,00
Banknot (Os. B.)	245	(Reşat)	47,00
Kalin beşbirlik altın		(Vahit)	43,00
(Cumhuriyet)	46,20	Mısır Kr. Fo. 1886	154,00
(Aziz)	46,00	" "	903 87,00
(Hamit)	46,00	" "	1911 84,50

(*) Muamele yapılmamıştır.

TAKVİM

CUMA

30 GÜN - 16 - 1 CUMHAZİRAN 1932 KANUN 37

Aralık	Ruht
16 - Şaban 1351	3 - İcî Kânun. 1311
V. k. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	V. k. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23	12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30 31	24 25 26 27 28 29 30 31

RADYO

16 Kânunuevvel Cuma

Istanbul - (1200 metre) 17 saz (Müşerref H.), 17,45 gramofon, 18 Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları, 19 Tasarruf konferansı (Rıza Halis Bey), 19,15 orkestra, 20 Belkis Hanım, 20,30 Hanımlar saz heyeti, 21,30 orkestra, ajans ve borsa haberleri, saat ayarı.

Bükreş - (394 metre) 20 din ve felsefe hakkında bir konferans, 20,40 gramofon, 21 senfoni, 22 müsahabe, 22,15 konser.

Belgrat - (431 metre) 20,30 milli bilgiler hakkında konferans, 21,30 senfoni.

Roma (441 metre) - 20,10 spor haberleri, 21,30 spor müsahabesi, 21,45 keman konseri.

Prag - (488 metre) 20,95 konferans, 20,25 piyano, 21 Zirka, 22 operet gecesi.

Viyana (518 metre) 20,50 Boita'nın Falstaff isiminde üç perdelik musikill komedisi 23,20 dans havalaları.

Peşte - (550 metre) 21 Beethoven gecesi.

Varşova - (1412 metre) 20,30 İnsan aslında iyidir, mevzuu etrafı da 21 musikill müsahabe, 21,15 senfoni.

Berlin - (1635 metre) 20 doktorlara mahsus konser, 20 Breslav'dan naklen konser.

Paris - (1725 metre) 21 vasti Avrupa hükümetleri hakkında bir konferans, 21,20 konser, 22,30 Son Martini tiyatrosundan naklen Roston'un Sira-no piyesi.

17 Kânunuevvel Cumartesi

Istanbul - (1100 metre) 18 den itibaren Darü'ttâlim, 18,45 Tasarruf konferansı (Melih Avni Hanım), 19 orkestra, 19,20 Fransızca ders (Müptedilere mahsus), 19,45 orkestra, 20 Da-

Yerli Malı Haftası

Tatlı Müsabakası Büyük Bir Alâka Uyandırdı

Istanbul Kız Lisesinde dün verilen tasarruf müsamesesinde vazife alan hanım kızlarımız

Dün Millî Tasarruf ve Yerli malları haftasının dördüncü günü idi. Bu münasebetle dün de yine şehrimizin birçok yerlerinde yerli mallarımıza ve tasarruf faaliyetine dair birçok müsamereler, tezahürat ve müsabakalar tertip edildi. Bu faaliyetin başında Halkevinde yapılan tatlı müsabakası gelmektedir. Millî İktisat ve tasarruf cemiyetinin tertip ettiği bu müsabakanın esas yerli mahsullerimizden tatlı yapmaktır. Filhakika müsabaka çok büyük bir alâka ile karşılanmış, birçok hanımlarımız, üzüm, incir, kayısı ve sair yerli mahsullerimizden çeşit çeşit nefis tatlılar hazırlamışlar ve halk evinde teşhir etmişlerdir. Bu suretle sabit olmuştur ki yerli üzüm

ve incirlerimizden alaturka ve alafranga çok güzel ve lezzetli tatlılar, pastalar, kurabiyeler yapmak mümkündür.

Yine dün yerli malı ile süslenen vitrinlerin kayt muamelesine başlanmıştır. Bu sene birçok vitrinlerin çok güzel süslenmelerine şahit olmaktadır. Vitrin müsabakasını kazanacak olan mağaza sahiplerine ikramiye olarak üzüm ve incir verilecektir.

Dün bir kısım mekteplerde de tasarruf dolayısıyla cazip müsamereler tertip edilmiştir. Bu meyanda onuncu ve 43 üncü ilk mekteplerle İstanbul kız lisesinde yavrularımız eğlenceli tasarruf tezahüratı yapmışlar ve kız lisesindeki müsamerelere çok parlak olmuştur.

Caninin Tutulmasına Bir Gazete Sebep Oldu

(Baştarafı 8 inci sayfada)

— Ne yazık! Saatim bozuk! Yine tahmin edebiliriz ki iki kardeşten biri makinisttir:

— Belki yapabiliriz, Saat indiriliyor, ve filhakika cinayetten sonra yerde bulunuyor.

Bu sırada kadın misafirlerine kahve pişirmek üzere apartmanın alt katına, mutfağa iniyor. İki kardeşten biri de arkasından onu takip ediyor ve kadını arkası kapıya dönük buluyor ve eline geçirdiği odunu biçarenin kafasına indiriyor, kadın sersemlemiştir, maamafih baygın değildir, bağıracaktır. O sırada ikinci kardeş yetişiyor, kadını ağzına bir mendil tikiyor, ve kapının arkasında eie geçirdiği bir elektrik teli ile de boğazını sıkıyor. Fakat artık buna lüzum yok, kadın ölmüştür.

Cinayetten Sonra..

İki kardeş bu cinayeti müteakip evi araştırıyorlar, bulduklarını alıp kaçıyorlar ve odalarına giderek paylaşıyorlar. Ertesi gün Yani ilk vapura atılarak Yunanistanına gidiyor, Sokrat ta burada kalarak anlattığımız şekilde yakalanıyor.

Çalınan Mücevherler Bulundu..

Katil cürmünü itiraf etmiş, hatta Madam (Evantiya) dan çaldığı mücevherleri göstermiştir.

Erbere Gelince

Berber Todori katil Sokrata yataklık etmek zannile tevkif edilmiştir. Aynı zamanda Todorinin, Sokratın katil olduğunu bildiği halde zabıtaya ihbar etmediği de anlaşılmıştır.

İnan eşyadan kendi hissesine isabet edenleri yatağının altından çıkararak polise teslim etmiş, maamafih aynı zamanda da bütün kabahatin Yunanistanına kaçan ağabegine olduğu iddiasında bulunmuştur.

İkinci Katil Ne Olacak? Yunanistanına kaçan ikinci katil (Yani) nin ne olacağı hakkında henüz tam bir kanaat edilemedi. Herif Türk tabiiyetinde olsaydı buraya getirilebilirdi. Fakat Yunan tabiiyetinde olduğu için orada muhakeme edilmesi ihtimal dahilindedir.

Antuvan İle Pandeli Evvelce şüphe üzerine tutulmuş olan Antuvan ile Pandeli dün akşam serbest bırakılmışlardır.

Garip Bir Nokta.. Bu mazmunlardan birine geçen gün zevcesi sütlü kakao götürmüştü. Maznun reddetmişti: — İştahım yok, geri götür, demişti.

havadar, 1,20 hi. aye, 1,30 Ris şarkıları, 21,55 kabare.

Viyana - (518 metre) 20,05 kora, 21 Berlin eğleniyor, 23,20 dans havalaları.

Peşte - (550 metre) 20,40 İspanyol şarkıları gramofon ile 21 konser.

Varşova - (1412 metre) 21 hafif konser, 22,05 Sopen, 24 dans havalaları.

Berlin - (1635 metre) 20 Fransızca ders, 21 opera parçaları.

Paris - (1725 metre) 21 müsahabe 22,45 tiyatro parçaları, 2,3 hafif müski.

SON POSTA

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul Eski Zaptıye Çatalçeşme sokağı 25-

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu İstanbul - 741

Telgraf İstanbul SONPOSTA

ABONE FIATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmaz İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk dul hâvesi lütfendir. Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkan resim ve yazıların bütün hakları mahfuz ve gasolemize alttır.

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler

Amerika'da Çalışan Japon Casusları

(Baştaftı 1 inci sayfa)

çok güzeldir, gözleri yeşildir ve çok hafifmeşrep bir insan olmakla maruftur, başlıca vazifesi, manevralardan dönen Amerikan bahriyelilerini gizli ve tanıdığı meyhanelere sürüklemek ve oralarda, onlara, birçok içki içirmektedir. Bu kadının küçük ismi Daisydir. Fakat bu ismi kimse bilmediği içindir ki, umumiyetle onu "Kızıl Saçlı," kadın diye anarlar.

Kızıl saçlı Daisy vaktile bir ara dansözlük yapmış, Amerika'nın başlıca muzik hollerinde bir hayli rağbet kazanmıştı. Bir gün bir kazaya uğradı, güç bir numara yaparken ayağı burkuldu ve bileği kırıldı. Mesleki dansözlük olan bir kadın için, böyle bir akıbet elim bir şeydir. İyi olup kalktıktan sonra yol yürütlüğünde bu kazanın hiçbir arızası belli olmayordu. Fakat sahne üzerinde artık dansetmesine imkân kalmamıştı. Mamafih hayatın bütün kademelerini ine ine kendisinden de bir hayır beklenecik hal kalmamıştı. Hele bir gün, büyük bir mağazada dolaşırken başına büyük bir felâket geldi. Açık göz bir memur, mağaza kapısından çıktığı sıra koluna yapıştı ve mantosunun altında büyük bir ipekli parçası yakalandı.

Betbaht kadın derhal polise teslim edildi. Üzeri tekrar arandı. Bu defa da, çorap bağına takılmış elmas bir yüzük bulundu. Kimse görmeden aldığı bu eşyanın parasını verecek bir halde değildi. Hapise tıkıldı. Mahkeme huzuruna çıkarıldığı zaman en kuvvetli yeminleri yaparak masum olduğunu iddia ve ölmüş ana ve babasının ruhlarına kâsem ediyordu. Anlaşılan kızıl saçlı kadının bu yeminleri hâkimler heyetini ikna edemedi ki ağır bir hapis cezasına mahkûm oldu.

Esasen yemini ne kadar kuvvetli olursa olsun, hakikatte Lehistanın Çernoviç kasabasında yaşayan ailesi üzerine bundan daha fazla bir yemin yapamazdı. Zaten Daisy'nin ismi de sahte idi. Onun asıl adı Grün, küçük ismi de Dora idi. Tam bir Leh Yahudisine mahsus ad...

Maamafih onun yaşadığı muhitte daisy'nin Lehistanlı bir Yahudi, isminin de Dora Grün olduğunu bilen kimse yoktu. Fakat Japonyalı tacir M. Osaki bu kaidenin istisnası idi ve bu malûmatı edinmesi için de hususî sebepler vardı.

Japonyalı M. Osaki uzun zaman beri Amerikanın San Diego harp limanında oturan ve meşrepçe hafif olan bir kadın arıyordu. Malyetinde çalışan beş memurun beşini de bu müşkül halletmeye memur etmişti. M. Osaki'nin koştuğu şartlardan biri de, hayatı bu suretle geçmiş olan kadının (Seksappel) denilen cinsî

cazibesi bulunmak ta şarttı. İsmi Dora Grün'den Daisy Green'e çeviren kızıl saçlı kadın, Japon taciri tarafından aranan bütün şartları haizdi. Memurları tarafından istenilen evsafıta bir kadının bulunduğu haber verilince M. Osaki derhal ciddi bir hususî polis bürosuna müracaat etti. Kadın hakkında malûmat toplattı ve öğrendi ki bu kadın, yukarıda da kaydettiğimiz gibi aslen Lehlidir, ailesi Lehistanlıdır. Amerikada da hiç kimseyi yoktur. Derhal, kafasında tasarladığı projeleri bu kadın vasıtasıyla tahakkuk ettirmeye karar verdi. Bu münasebetle şunu da kaydetmek lâzımdır ki çok ciddi ve namuskâr bir Japon taciri sıfat ve hüviyetini taşıyan M. Osaki de hakikatte Japon imperatorluğu bahriyesine mensup ve yüzbaşı rütbesini haiz bir zabıttı. Hükümeti namına, Amerika bahriyesi ve bilhassa siyasî mahfelere ile temasa memurdu.

Bu maksatla Newyorka gelecek büyük bir toptancı mağazası açmış, mükemmel iş yapmaya başlamıştı. Çünkü sattığı eşya hem iyi cinsten, hem de elverişli fiatta idi. Bu sayededir ki kısa zamanda epey iş yaptı.

Çünkü Japonya'dan gelirken beraberinde getirdiği mahir tezgahtar, bu hususta çok işine yarıyordu. Yavaş yavaş etrafında ufak bir hafiye teşkilâtı kurmaya muvaffak oldu ve bazı askeri hateler de elde etti. Fakat çalıştığı adamlarla o derece ihtiyatlı temas ediyor ve o derece fazla para veriyordu ki bunlardan hiçbirinin kendisine hıyanet etmesi düşünülemezdi.

Bunun içindir ki kızıl saçlı kadını da bu suretle kullandığı memurlar arasına sokmak tasavvurunda idi. Başlangıçta kadını yüzüne gelmedi. Memurlarından birini bu işe tavassut ettirdi, kadını o adam konuşup anlaştı. Kadının başlıca vazifesi, eskiden olduğu gibi Amerikan harp bahriyelileriyle düşünüp kalkmak ve bu sırada mümkün olduğu kadar malûmat toplamak...

Bunun için de kendisine lâzımgelen talimatın arasına verileceği bildiriliyordu. Bu külfetin mukabili ise, muayyen bir bankaya her ay namına bırakılacak muayyen bir paradan ibaret olacaktı.

Daisy Green bu teklif karşısında kaldığı zaman henüz yeni hapishaneden çıkmıştı. Ne giyecek elbisesi, ne sarfedecek beş parası vardı. Japonyalı tacir M. Osaki'nin teklifini gökten inmiş bir nimet gibi telekki etti.

(Arkası var)

Madalya Verildi

Fikir hayatımızda iyi bir mevki alan Seniha Bedri Hanım ötedenberi meşhur Alman şairi Göte'nin eserlerini tercüme etmektedir. Bu münasebetle Seniha Hanımın Alman Konsoloshanesinde dün merasimle Göte madalyası taltik edilmiştir. Seniha Bedri Hanımın yanındaki zat zevci Bedri Beydir.

OTUZ YENE EVVEL,
BİZİ İDARE EDENLER...Ali Şamil Paşa Taharriyat Yapmak
Üzere Kilisenin Etrafını Kuşatıyor

Nazif Sürurî B. Bunun Üzerine Şaşırıldı Kaldı

Muharrirî *

Her Hakkı Mahfuzdur

-219-

Beş on gün süren dedikodudan sora bu mesele de diğerleri gibi kapandı.

*

Fakat..

Bir gün Ali Şamil paşa cidden büyük bir tehlike geçirmişti.

Abdülhamit, her işte gayet hesaplı hareket eder ve bilhassa nazik meselelerde gürültü ve patırtıdan pek çok ihtiraz eylerdi.

322 senesinde (Ermeni Katogos Vekili, Nerses Efendi) Avrupadan gelmiş, Üsküdar'da Yeni mahallede (Sürphaç) kilisesine misafir olmuştu.. Nerses Efendinin mühim bir şahsiyet olması ve bahusus Avrupadaki Ermeni komitelerile temas ettikten sonra İstanbula gelerek birkaç gün burada misafir kalmak fikrinde bulunması, Abdülhamidi fena halde kuşkulandırmıştı.

Malûm olan sicilli hafiyelerden maada, küllâh kapmak isteyen bazı Ermeni gammazları da faaliyete geçmişler ve Nerses Efendinin yanında birçok (evrakı muzır) bulduğuna dair saraya birçok jurnal vermişlerdi.

Kiliseyi derhal bastırıp taharriyat imkânı varken, Abdülhamit bu işte çok sükûnetle hareket ediyor, şayet birşey çıkmazsa mahçup olmak istemiyordu. Buna binaen, o zaman Adliye Nezareti Müstantik Azasından (sonraları mahkemei Temyiz Reisi olan merhum) Şevki Beyle Şûrayı Devlet Tanzimat Dairesi Azasından Nazif Sürurî Beyi mabeyno celbetmiş:

— Yanlarına sadece iki tüfekçi alarak doğru kiliseye gitsinler. gûya, Nerses Efendiyi ziyarete gelmişler gibi hareket etsinler. bir müddet şuradan, buradan görüştükten sonra, (bazı dedikodu olmuş.. Fakat, efendimizin size itimat ve teveccühleri var. Hem efendimizin teveccühünü idame etmek, hem de bu dedikoduların aksini ispat eylemek için müsaade ediniz de şöylece odanızı arıyalım. adet yerini bulsun) desinler... Zinbar, Nerses Efendiyi gücendirecek harekete meydan vermesinler...

Diye irade etti.

Nazif Sürurî Beyle Şevki Bey yanlarına iki sivil tüfekçi alarak sessizce Üsküdar'a geçtiler. Bir kira arabasına binerek kiliseye gittiler. (İradei seniye) mucibince hareket ederek tatlı dil ve güler yüzle Nerses Efendinin odasına girdiler. Evvelâ dereden tepeden konuşarak tam taharriye müsaade için söz açacakları zaman kilisenin etrafında müthiş bir gürültü koştı. Buna hiçbir mana veremiyen Nazif Sürurî Beyle Şevki Bey, pencereye koştu. gördükleri manzaradan ürkererek adeta kanları dondu. Bir taraftan papazlar ve kilise hademeleri, bü-

yük bir korku içinde koşarak şuraya, buraya kaçıyor, diğer taraftan da süngü takmış askerler, kilisenin etrafını abluka ediyor; atının üstünde dimdik duran Ali Şamil Paşa da, mütemediyen emirler veriyordu. Artık Abdülhamidin plânı altüst olmuştu.

Nazif Sürurî B. derhal aşağıya indi. Ali Şamil paşanın yanına koşarak:

— Ne oluyor, paşa?..

Dedi. Ali Şamil Paşa, sükûnetle cevap verdi:

— Hiç.. Ne olacak.. Kilisenin etrafını kuşatıyorum.

— Niçin?..

Kilisede taharriyat yapılacak mı ta onun için?..

— Pekalâ amma, bu işe biz memuruz.

— Onu biliyorum.

— Sizde ayrıca bir emir aldınız mı?..

— Hayır.

— Eh, şu halde nasıl oluyor da buraya geliyorsunuz?..

— Sizin Üsküdar'a geçtiğinizi ve buraya geldiğinizi sivil kanunlardan haber aldım. Tabii bu iş için geldiğinizi anladım. Size yardıma geldim.

Nazif Sürurî Bey, bu cevap karşısında, donakalmıştı. Derhal kendini topladı:

— Aman paşa, ne yapıyorsun?

Bu mesele, fevkalâde mahremdir. En küçük bir gürültü olmaması için efendimizin iradesi var. Derhal askeri topla, git!

Dedi.

Lâkin hâdis, derhal saraya aksetmişti. O anda Ali Şamil Paşa saraya celp ve isticvap edildi. O, sorulan suallere şu cevapla mukabele etti:

(Arkası var)

Karadeniz Akdenize
Selâm Gönderdi

(Baştaftı 1 inci sayfa)

(Son Posta) nin koleksiyonlarını karıştırırken demiryolunun Sivasa ulaşması münasebetile muhabirimizin iki sene evvel yazmış olduğu bir fıkrayı gördük. Diyordu ki:

"Alaca karanlıkta Sarıklıdan geçiyorduk. Ve caddede davul zurna sesleri arasında yükselen bir uğultu vardı.

Meb'uslardan biri henüz uyanmıştı, pürtelâş pencereye koştu.

— Ne var, ne oluyor?

Yanı başında bir meb'us arkadaşı lâtife etti:

— Halk reyini veriyor, dedi. Bu sadece zamanında yapılmış bir lâtife idi, fakat hakikaten çok yakın bir lâtife idi. Filhakika İsmet Paşanın treninde bulunup ta hâdiseleri gözleri ile gören bir gazeteci için kabulü mecburidir ki:

— Sivasta lokomotifin düdüğünü öttürenler, hattın geçtiği her taraf halkının kalbini kazanmıştır.."

İran Baş Eğmedi

(Baştaftı 1 inci sayfa)

(Anglo Persian Oil Company) nin imtiyazını feshetmesi üzerine İngiltere İrana bir nota göndermiş, aldığı cevabı tatminkâr bulmamış, oltimatom kırkiki ikinci bir nota vermiş, bu notaya da müsbet bir cevap alamadığı takdirde ihtilâfı Lâhi Mahkemesine havale edeceğini bildirmişti. Aynı zamanda da Basra körfezinde İran sahilleri karşısına yarım düzüne zırhlı yollamıştı.

Hâdisat gösteriyor ki Tahran hükümeti bu vaziyetten müteessir olmamış, oltimatoma mühletin son günü olan 14 kânunuevvelde cevap vermekle beraber bu cevabında ihtilâfın Lâhi Mahkemesine havale edilemeyeceğini bildirmiş, İngiltere de bu meselenin halli

için Milletler Cemiyetine müracaat etmiştir. Bu hususta gelen son telgrafa göre;

"Milletler Cemiyeti İngilterenin talebi üzerine ihtilâfı tetkik etmek üzere pazartesi veya salı günü toplanacaktır.."

Bu hâdis feshedilen imtiyazın şu veya bu şekilde iade edilemeyeceğini bittabi göstermez. Fakat aşikâr olan nokta 10 kânunuevvel perşembe tarihinin, tarihte bir vakiya işaret ettiğidir. Bu vakıya da şudur:

— Şarkta herhangi bir devletin bir garp oltimatoma derhal boyun eğdiği günler geçtiği gibi, garpde de zayıfa karşı derhal tarruza geçmek arzusu azalmıştır, belki de zamanla hiç kalmıyacaktır.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazı
Fz. no hediye edilen eserler teraflması

CANAKKALE

- 183 -

Yazan: General Oglan

Mister Çorçil Hükûmete Bir Nota Verdi

Fransadaki İngiliz karargâhı
umumisi Çanakkale gibi ikinci dere-
cedeki harekâta tamamilen muarızdı
ve Londra efkârı umumiyesi de bu
fikre iştirak etmekte idi. Hatta bazı
mahafilde Çanakkaleye her defa
yeni kıtaat sevkedildiği zaman
müthiş bir itiraz tufanı kopuyor
ve onların fikrinde asıl muazfe-
riyeti kat'iyenin istihsal edilebi-
leceğini Garp cephesinden asker
çekip başka yerlere göndermek
adeta bir cinayet teşkil ediyordu.
Bunun için 7 haziranda hükû-
metin Çanakkaleye üç fırka
daha göndermeye karar vermesi,
İngilterenin kuvvet menabiiini
kemirmekte olan bu seferi sür-
atle ve kat'iyetle neticelendir-
mek azminden münbeisti. İşte
o tarihten itibaren artık efkârı
umumiyede gittikçe çanakkale
seferinin lehine döndü.

Haziranın nihayetlerine doğru
hemen hemen herkes Çanakkale
sahne harbini, süratle muvaffa-
kiyet temin edebilecek yegâne
cephe olarak telâkki etmeye baş-
lamıştı. O zamana kadar gayri
meşru bir çocuk imiş gibi
muamele gören Çanakkale kuv-
vetleri artık bundan sonra ky-
metli bir çocuk ve bir vâris gibi
gözetilmeye başlandı.

Bu anı tebeddülde başlıca
âmil olan Mister Churchill idi. 7
hazirandaki içtimadan dört gün
sonra Çanakkale Komisyonuna
gönderdiği bir muhtıra, her
ihtimale karşı ve ihtiyaten Çan-
akkaleye daha fazla kuvvet
gönderilmesini talep etti. Bu
muhtıra Mister Churchill Çan-
akkalede bulunan efradın mü-
temadi muharebeler neticesinde
son derece yorğun düştüğü için
yeniden yapılacak taarruza müs-
sir bir surette iştirak edemeye-
ceklerini ileri sürüyor ve Jeneral
Hamilton'a gönderilmesi kararlaştırılan
üç fırkadan mada iki fırka
daha yani ceman beş fırka gönde-
rilmesi lâzımgeldiğini iddia edi-
yordu. Hatta bunlardan maada
Jeneral Hamiltona Mısır'daki efratın
da istifade etmesi husu-
sunda müsaade verilmesini istiyordu.

Mister Ghurchill, Jeneral Ham-
iltonun yapacağı taarruza daha
fazla kuvvet temin etmek için
Lort Kitchner'e 15 haziranda gön-
dermiş olduğu bir mektupta ay-
nen şu satırları yazmıştı:

"İlk üç fırkanın gayet iyi iş
gördüğünü ve fakat netice kat'i-
yeyi istihsal edemediğini ve üç
dört gün muharebeden sonra on
veya onbeş bin telefata verdikten
sonra tevkif edildiğini farzediniz.
Keza, işi muvaffak yette netice-
lendirmek için tam bu sırada
iki veya üç taze fırkaya
daha lüzum olduğunu ve bunların
da İngiltere'den gönderilmesi
mecburiyeti olduğunu düşününüz.
Bu kuvvetler İngiltere'den en aşağı
bir ayda gönderilebileceği için
muharebelere yeniden ve baştan
başlamak iktiza edecektir ki bu-
nun da sonu gelmeyeceği aşikâr-
dır. İşte ben böyle bir vaziyetin
hasıl olmasından korkuyorum."

Bu mektuptan sonra Mister

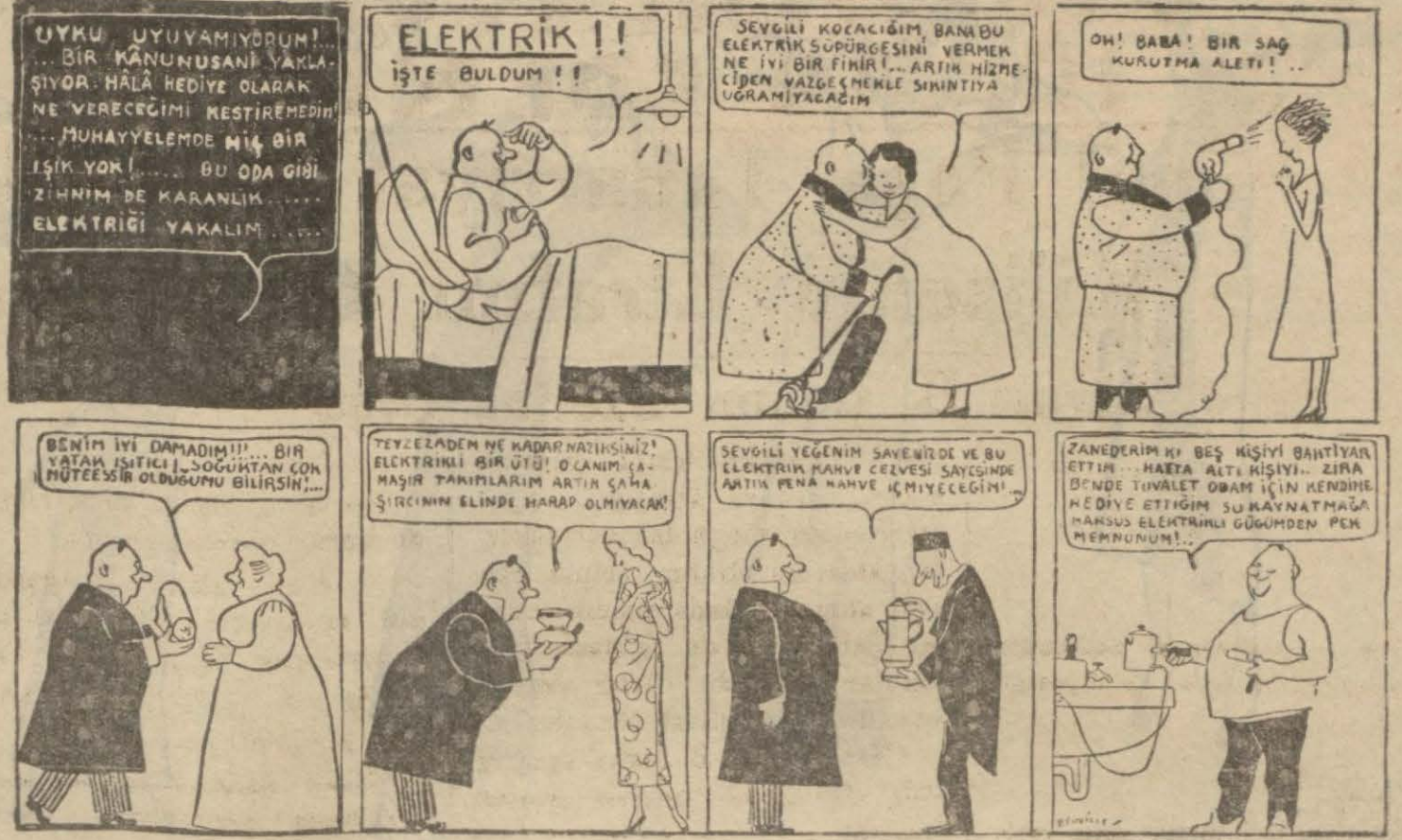
Churchill Çanakkale seferinin
bütün harp ile olan münasebeti-
ne ve alakasına dair hükûmete
de bir muhtıra verdi. Bunda
1915 senesi nisanındanberi garp
cepbesinde, bilhassa taarruz har-
reketlerinde, İngiliz ve Fransızların
300,000 telefata verdiklerini ve
bunun semeresi olarak ta Almanların
işgalı altında bulunan
10,500 murabba mil Fransız ve
Belçika arazisinden belki sekiz
on murabba mil kadarını istirdat
edebildiklerini ve Çanakkaledeki
kuvvetler dahi Fransız cephesin-
de bulunmuş olsalardı bunların da
kat'i bir netice istihsalinde amil
olamayacaklarını, olsa olsa tele-
fat yekûnunu kabartmış olacak-
larını izan ediyordu.

İlerisi için ise merkezî Avru-
pa devletlerinin 1916 senesinde
cephelere dökebilecekleri kuvvet-
lerin altı ayından az olacağını
hesap etmek doğru olmayacaktı.
Ondan evvel Türkler mağlûp
edilerek sahne harpten ihraç
edilmezlerse bu miktarın biraz
daha artacağına şüphe yoktu.

(Arkası var)

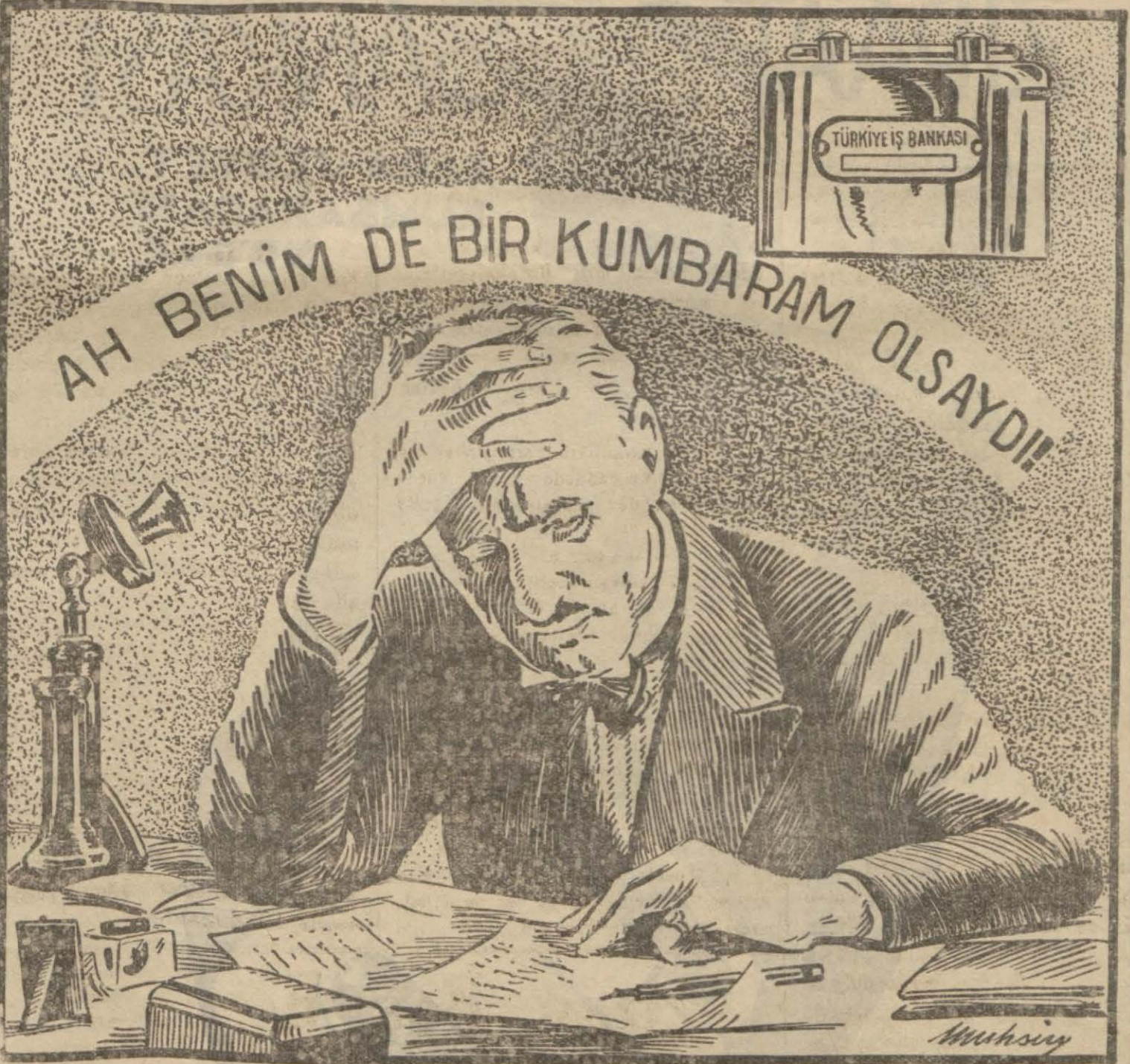
İstanbul Dördüncü İcra Me-
murluğundan: Emniyet Sandığına
birinci derecede ipotekli olup Te-
mamı beş bin iki yüz on lira kıymeti
muhammineli Kocamustafapaşa
ve Samatyada sancaktar Hayretin
mahallesi Kocamustafapaşa
caddesinde eski 142 ilâ 162 ye-
ni 186 ilâ 169 - 1 numaralarla
murakkam müfrez maa bahçe bir
hanenin tamamı açık arttırmaya
konmuş olup şartnamesinin 22-12-
932 tarihinden itibaren dairemiz-
de herkes tarafından görülebile-
ceği gibi 24-1-933 tarihine müsadif
Salı günü saat 14 den 17 ye ka-
dar dairemizde açık arttırma ile
satılacaktır. Arttırma bedeli mu-
hammen kıymetinin yüzde yetmiş
beşini bulmadığı takdirde en son
arttırmanın taahhüdü baki kalmak
üzere 8-2-933 tarihine müsadif
Çarşamba günü yine saat 14 ten
17 ye kadar dairemizde yapıla-
cak olan arttırmasında gayrimenkul
en çok arttırana ihale edileceğinden
taliplerin muhammen kıymetinin
yüzde yedi buçuğu nisbetinde
pey akçesini veya milli bir Bankanın
teminat mektubunu hâmil bulunmaları
lâzımdır. Mütetarakim vergiler ile Vakıf
icaresi ve Belediyeye ait tenvirat ve
tanfizat rüsumları müşteriyeye aittir.
2004 numaralı İcra ve iflâs kanu-
nunun (126) nci maddesinin dördüncü
fıkrasına tevfikan bu gayrimenkul
üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer
alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin
bu haklarını ve hususile faiz ve mas-
sarife dair olan iddialarını, ilân
tarihinden itibaren (20) yirmi gün
içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri,
aksi halde hakları tapu sicilleriyle
sabit olmadıkça satış bedelinin
paylaşmasından hariç kalacakları
cihette alâkadarların işbu maddenin
mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri
ve daha

HEDİYELELER

6 ilâ 12 ay VERESİYE
SATIŞ

Bu adam büyük bir felâket geçirdi

Eğer vaktile İş Bankasından bir kumbara alarak
para biriktirmiş olsaydı, şimdi bu felâket karşısında:
Dimdik durabilecekti!

İstanbul Yedinci İcra Dairesinden: Bir borçtan dolayı mahcup ve paraya çevrilmesi mukarrer on kıye kösele ile beş çift sarı kadın iskarpini işbu 932 senesi Kânunuevvelin 22 inci perşembe günü saat, on üçten itibaren Çarşıkapı küçük çatal hanında kunduracı Sargis efendinin dükkânında biluüzyaide paraya çevrileceği ilân olunur.

fazla malûmat almak isteyenlerin 932-1318 dosya numarasile müracaatları ilân olunur.

Kadıköy İcra Dairesinden: Bir borçtan dolayı mahcup ve paraya çevrilmesi mukarrer bulunan maa teferruat bir banyo -6-12-932 tarihine tesadüf eden pazartesi günü sat 10 dan 12 ye kadar açık arttırma ile Kadıköyünde Yoldeğirmeninde Akif Bey sokağında Ya'pîreda apartmanında ihale katiyesi İcra kılınacağından % iki buçuk delâliye resmi ve pul müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatta mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan: Paraya çevrilmesine karar verilen 1000 adet Ronesans ve 500 silindirik çehreler 500 İslâm yet ve Hüümet 500 nadire ve 50 adet aşk peygamberi isimindeki eserler 22-12-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 ile 11 arasında Ankara caddesinde Reşit Efendi hanında ikinci katta 6 No. lu odada ikinci açık arttırma suretile satılacaktır talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Yılbaşı geliyor,
"İpekiş", Bir çok
hediyelik eşya
hazırladı

Ne duyulmuş, ne görülüş:
"Bu iş te İpekiş'indir!,"
Sanki ışıkla örülmüş
"Bu iş te İpekiş'indir!,"

Haklıyım, dalaşa sevince
Krep Mizam'ı görünce
Mehtaptan, şüirden ince
"Bu iş te İpekiş'indir!,"

Ne hulyalı sabahıkları
Işık, güzellik ve bahar
Sanki kucaklaşıyorlar...
"Bu iş te İpekiş'indir!,"

Preton'un üç, dört metresi:
Cici bir çay elbisesi,
Neş'elerin hazinesi.
"Bu iş te İpekiş'indir!,"

Gidiniz,
Görünüz!

ZİRAAT BANKASI

PARA-SERVET
KUMBARADAN
DOĞAR

PARA
KUVVETTİR

Türk Tayyare Cemiyeti Mubayaat Komisyonundan:

933 senesi keşide listeleri şartnamesi veçhile tabettirileceğinden talip olacıkların 17/12/ 932 cumartesi günü saat 15 te piyan-godaki komisyona müracaatları.

Son Posta Matbaası

Sahibi : Ali Ekrem

Nesriyat Müdürü: Halil Latfi

KASIK BAĞLARI TIBBİ KORSELER

Posta ile katalogumuzu ve sipariş varakamızı isteyiniz.

A. KIFIDES

Beyoğlu: İstiklâl caddesi Posta sokağı No. 1 Tel. 41429

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teğrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre teşkil edilmiş olan Enebi Bankalarından "Kredi Lyone - Credit Lyonnais,, Bankası bu kere müracaatla Türkiye'deki faaliyetine nihayet verilmesi karargir olduğundan hesapların 31/12/932 tarihine kadar kapatılmasının müşterilere bildirildiğini ve bir güne banka muamelesi yapılmamakta olduğunu ve mes'ul memurların vukubulacak müracaatları 31/12/932 tarihinden sonra dahi lüzum görülecek müddette Sultanhamamındaki büroda kabul edeceklerini ve bu memurların hangi tarihte infikâk etmeyeceklerini ayrıca bildirileceğini bildirmiştir. Keyfiyet ilân olunur.

İNGİLİZ PAZARI

L. LASTNICK

İstanbul Eminönünde Köprü meydanında 13 numarada 1 inci katta

MUŞAMBALAR

İngiliz kumaşlarından aynı zamanda hem perdesü, hem muşamba vazifesini gören janr Angle kauçuk gayet şık perdesü gabardin empermeabilize her renkten bulunur. Hazır ve ısmarlama. Deri jaketler de bulunur. Her çeşit ve renklerde:

ÜNIFORMA, ASKERİ, MEKTEPLİ

ve saire, kadın ve erkek, çocuklara mahsus toptan ve perakende FABRİKA FİATINA SATIŞ

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Gemlikteki Tuz idarehanemizle depolarımızda şartname ve projesine tevfikân yaptırılması mukarrer "4524,, lira bedeli keşifli tadilat ve tamirat kapalı zarfla talibine ihale olunacaktır.

Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Galatada mübaya komisyonuna müracaat ve "% 7,5,, teminatlarını havi teklif mektuplarını nihayet "26/12/932,, pazartesi günü saat "15,, on beşe kadar komisyona tevdi etmeleri.

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan: Tamamına 6863 lira kıymet takdir edilen Feriköy ve mahallesinde Kir ve İzzet paşa sokaklarında kâin eski 10/12 yeni 12 numaralı maabahçe bir bap hanenin tamamı ile yine tamamlarına 34 66lira kıymet takdir olunan aynı yerde ve bu hane istisnasında eski 8-8 yeni 10/8 numaralarla murakkam kayden bir halen üstünde odaları bulunan iki bap dükkânın tamamı ile yine aynı yerde ve tamamına 1944 lira kıymet takdir olunan kayden bir halen üstünde odaları olan kömürcü dükkânının tamamı ile yine aynı yerde kir ve İzzet paşa sokaklarında kâin altında 4 numaralı dükkânı olan eski 74 yeni 59 numaralı kâgir hanenin tamamı ile yine bu hanenin yanında ve tamamına 730 lira kıymet takdir olunan eski 12 mükerrer 12 mükerrer yeni 61,63 numaralarla murakkam bir kıt'a arsa ki ceman işbu beş parçadan ibaret gayri menkulâtın tamamı ayrı ayrı şartnamele ile açık arttırmaya vaziedilmiş olup 4-1-933 tarihinden itibaren şartnamelelerinle dairemizde herkes tarafından görülebileceği ve 30 kânunusani 933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den on yediye kadar da dairemizde açık arttırma ile satılacaklarından arttırmalara iştirak edecek taliplerin kıymetli muhaminelerin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçelerini veya bu miktarlar üzerinden Milli bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lazımdır. Mütetakim vergiler ile Belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rusumları ve vakif icareleri müşterilere aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikân hakları tapu sicilleriyle sabit olmyan ipotekli alacaklılar ile diğer alakadارانın irtilak hakkı sahiplerinin bu haklarının ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarının ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile bildirilmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşımlarından hariç kalırlar: alakadalarının işbu maddeli kanuniye hükümlerine göre tevfiği haraket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-642 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve

Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik

Anafartalar caddesi

Telefon : 3377

Her lisanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pertev itriyatı

Kütahya çinileri

Hazminiz güç ise

MAZON MEYVA TUZU

yardıminıza hazırdır. Kabızı izale eder. Hazmi düzeltir. Mide ve barsakları ağrısız temizler.

BASURU KÖKÜNDEN KESER

Mazon ismine dikkat ve ısrarla **MAZON** isteyiniz.

Memnun ve müstefit olmyanların parası iade edilir.

Büyük şişesi İstanbulda 100 kuruş

Deposu: İş Bankası arkasında

12 No.

MAZON ve BOTTON

ECZA DEPOSU

İst. 6 nci İcra dairesinden:

Mahçuz ve satılması mukarrer bülfe ve aynalı gardrop 19 - 12 - 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 12 - 14 te Beyoğlunda Hamalbaşında yeniolda kurdele sokağında 75 numaralı kasap apartmanının 4 üncü katında birinci açık arttırma suretile satılacağından taliplerin mezkûr gün ve saatta mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehasısı

Cumadan maada hergün (2,30-

5) İstanbul Divanyolunda No. 118

Tel: 22393